

RETTELSESBLAD

**(Denne udgave af betænkningen erstatte tidligere omdelt betænkning
incl. bilag af 16. november 2012)**

BETÆNKNING

afgivet af Erhvervsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond
(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand

Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, Siumut

Inatsisartutmedlem Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Betænkningen har følgende afsnit:

0. Indledning	3
1. Forslagets indhold	3
2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut	3
3. Høringssvar	3
3.1 Generelle overvejelser om høringen af forslaget	4
3.2 Spørgsmål	5
3.3 Samråd	5
4. Udvalgets behandling af forslaget	6
4.1 Baggrunden for oprettelse af råstoffonden	6
4.1.1 Indledning	6
4.1.2 Sikringen af værdier til fremtidige generationer	7
4.1.3 Sikring af langsigtet økonomisk stabilitet	7
4.1.4 Fonden skal afdække Selvstyret imod reduktioner i bloktilskuddet	8
4.2 Mulige økonomiske konsekvenser af forslaget	8
5. Baggrunden for fremsættelse af lovforslaget	10
5.1 Udgifter til fondens drift	10
5.1.1 Nærmere vurdering af udgifterne ved fondens drift	11
5.2 Om parallelitet	14
5.3 Cairns oliespildsbekæmpelsesudstyr	17
6. Grønlands Økonomiske Råds anbefalinger om Råstoffonden	18
6.1. Forhøjelse af indtægtsgrænsen fra 5 til 75 mio. kr. er uforholdsmæssig	18
6.2. Der er behov for en generel præcisering af loven om råstoffonden	19
7. Overvejelser om ændringsforslag	20
8. Afsluttende bemærkninger	22
9. Udvalgets indstillinger	24

0. Indledning

Udvalget har efter 1. behandlingen under FM2012 gennemgået forslaget og fremlægger hermed sine overvejelser til Inatsisartuts behandling.

1. Forslagets indhold

Naalakkersuisut foreslår, at ændre den gældende Landstingslov fra 2008 om Grønlands Råstoffond, således at loven først træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 1. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 75 millioner kr. Dette er en forøgelse på 70 mio. kr. i fh.t. Den gældende lov.

2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut

Atassut og Kattusseqatigiit Partiiat kunne umiddelbart tilslutte sig forslagets intentioner og indhold. Inuit Ataqatigiit, Siumut og Demokraterne udtrykte forståelse for, at det eventuelt kan være påkrævet med en justering i loven af den indtægtsgrænse, der er nødvendig for Landstingslovens ikrafttræden og igangsættelse af råstoffondens virke. Imidlertid fandt de tre partier, at det er passende at vurdere beløbets aktuelle størrelse blandt andet i relation til det kapitalbehov, der skønnes påkrævet for at fondens løbende administrationsudgifter kan finansieres.

3. Høringssvar

Forslaget har været i høring hos Formandens Departement, Departementet for Finanser, Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, KANUKOKA, SIK, Grønlands Arbejdsgiverforening, Grønlandsbanken og BankNordik.

Følgende høringsparter har afgivet høringssvar:

Departementet for Finanser, Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, KANUKOKA og Grønlandsbanken har i høringssvar meddelt, at man ikke har bemærkninger til forslaget. SIK har i høringssvar meddelt foreningens tilslutning til forslaget. Grønlands Arbejdsgiverforeningen anbefaler i foreningens høringssvar, at fonden allerede etableres når selvstyrets råstofindtægter i et finansår udgør 10 millioner kr. fremfor som foreslået 75 mio. kr. Eftersom det kan konstateres, at høringsparterne har fået en passende høringsfrist har udvalget ikke yderligere kommentarer til denne del af høringen.

3.1 Generelle overvejelser om høringen af forslaget

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut i forslagets almindelige bemærkninger finder anledning til at fremkomme med følgende kommentar til høringssvaret fra Grønlands arbejdsgiverforening:

“Følges Arbejdsgiverforeningens forslag vil man imidlertid ikke opnå formålet med forslaget, nemlig at sikre parallelitet med selvstyrelovens beløbsgrænse for reduktion i statens tilskud og sikre at udgifter til fondens administration og ledelse kommer til at stå i et rimeligt forhold til fondens formue og indtægter.” (Note: I forbindelse med sin behandling af forslaget har udvalget konstateret, at ovenstående citat fra de almindelige bemærkninger ikke forefindes i den grønlandske udgave af lovforslaget. Eftersom forslaget er blevet 1. behandlet, er tiden forpasset til at fremsende et rettelsesblad. Nærværende betænkning giver imidlertid Inatsisartut mulighed for at gøre sig bekendt med citatet på grønlandsk, og der er derved rådet bod på afsnittets udfald i lovbemærkningerne.)

Udvalget anser, at det ville have styrket Inatsisartuts beslutningsgrundlag, såfremt Naalakkersuisut i de almindelige bemærkninger til forslaget havde uddybet sine bevæggrunde for at afvise den beløbsgrænse på 10 mio. kr. som Grønlands Arbejdsgiverforening anbefaler i deres høringssvar.

Især kunne det for udvalget (og offentligheden) have været relevant at få redegjort mere udførligt for, hvorfor en beløbsgrænse på 10 mio. kr. ikke anses som tilstrækkelig. Henvisningen til ønsket om at sikre en parallelitet i fh.t. selvstyreloven er forståeligt for så vidt som der er tale om det samme tal i henholdsvis Selvstyreloven og forslaget om ændring af råstoffonden, nemlig 75 mio. kr., men da de egentlige fordele ved en sådan parallelitet fremstår uafklaret i lovforslagets almindelige bemærkninger kommer afvisningen af arbejdsgiverforeningens forslag ligeledes til at fremstå uafklaret. En redegørelse som ønsket ville have givet beslutningstagerne et mere egnet grundlag for på et oplyst fundament at kunne bedømme den økonomiske nødvendighed af, at øge grænsen for råstoffondens igangsættelse fra 5 mio. kr. helt op til 75 mio. kr. Denne mangel medfører, at replikken til Grønlands arbejdsgiverforenings høringssvar derved kommer til at fremstå for endimensionel og kortfattet. Udvalget vil senere i betænkningen forholde sig nærmere til spørgsmålet om parallelitet.

Udvalget bemærker afslutningsvis at Grønlands Økonomiske Råd ikke er indbudt til at afgive høringssvar. Det ville givetvis være forbundet med væsentlige fordele, at nogle af Grønlands fremmeste økonomiske kapaciteter havde været specifikt indbudt til at deltage i høringen. Udvalget finder denne undladelse ganske uhensigtsmæssig. Udvalget anser det som beklageligt, at Grønlands Økonomiske Råd af Naalakkersuisut ikke er blevet hørt om

lovforslaget. En sådan høring ville være i god harmoni med rådets virke, idet forslaget *kan* være af væsentlig makroøkonomisk betydning. Erhvervsudvalget finder, at det er væsentligt, at Grønlands Økonomiske Råd ikke involveres i den løbende behandling af f.eks. mindre beslutningsforslag og lignende, men netop større forslag, der som anført *kan* være af væsentlig makroøkonomisk betydning bør Rådet ikke afskæres fra at udtale sig om. Erhvervsudvalget er dertil bekendt med, at Grønlands Økonomiske Råd aktuelt beskæftiger sig nøje med råstofområdet, hvilket også anses at tale for en høring af Rådet.

I september 2012 er Rådet dog af egen drift fremkommet med en vurdering af Råstoffonden og af nærværende forslag. Udvalget vil vende tilbage til Økonomisk Råds vurdering senere i betænkningen, idet Udvalget som en delkonklusion blot skal påpege, at det findes ganske uhensigtsmæssigt, at Økonomisk Råd som anført ikke er blevet hørt om nærværende lovforslag.

3.2 Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgsbehandlingen modtaget kopi af det af Inatsisartutmedlem Andreas Uldum stillede § 37 spørgsmål vedrørende det foreliggende lovforslag samt af Naalakkersuisuts besvarelse (2012:87). Udvalget blev under forslagens førstebehandling i Inatsisartut anmodet om at inddrage disse spørgsmål i udvalgsbehandlingen. Udvalget vil i relevant omfang inddrage dele af spørgsmålene samt besvarelsen i betænkningen. Såvel spørgsmål som besvarelse vedlægges som **bilag** til nærværende betænkning.

Udvalget har herudover selv stillet en række spørgsmål til Naalakkersuisut om forslaget. Også disse spørgsmål og svar vedlægges som **bilag** til betænkningen.

3.3 Samråd

Udvalget har til brug for udvalgsbehandlingen indkaldt medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer Ove Karl Berthelsen i samråd kopi af udvalgets samrådsindkaldelse og Naalakkersuisuts talepapir til samrådet vedlægges som **bilag** til nærværende betænkning. Udvalget har i forbindelse med samrådet stillet supplerende spørgsmål disse spørgsmål vedlægges ligeledes som **bilag** til nærværende betænkning.

4. Udvalgets behandling af forslaget

4.1 Baggrunden for oprettelse af råstoffonden

4.1.1 Indledning

Forslagets henvisning til Erhvervsudvalget må vel forstås på baggrund af, at forslaget blev anset alene eller primært at vedrøre råstofområdet. Man kunne dog overveje, om forslaget i virkeligheden nærmere vedrører forvaltningen af selvstyrets økonomi, og her særligt forvaltningen af selvstyrets indtægter. At forslaget kun berører den del af disse indtægter, der kommer fra råstoffer, kan i denne forbindelse anses som mindre væsentligt. Forslaget kunne således også med rimelighed have været henvist til Finansudvalget, som da også var det udvalg, der i 2008 afgav betænkning om loven om Råstoffonden. For en sådan henvisning taler, at nærværende lovforslag *kan* have væsentlig makroøkonomisk betydning. Erhvervsudvalget har derfor søgt at inddrage også mere generelle og overordnede økonomiske hensyn i betænkningen. Udvalget finder det passende i forbindelse med sin behandling af lovforslaget kortfattet at rekapitulere baggrunden for vedtagelsen af lovforslaget om Råstoffonden i 2008.

De politiske grundsten til lovforslaget om en råstoffond blev lagt i 2004 af det daværende Naalakkersuisutmedlem for Selvstyre og Råstoffer.

Lovforslaget om råstoffonden blev vedtaget på EM2008 i lyset af det på daværende tidspunkt kendte forslag til Selvstyrelov. Med Selvstyreloven fik Grønland bl.a. den længe ventede og ønskede ret til indtægterne fra råstofaktiviteter i Grønland (§ 7). Som modydelse for denne ret måtte Selvstyret imidlertid acceptere, at Statens bloktilskud fremover reduceres med et beløb, der svarer til halvdelen af de råstofindtægter, som i det pågældende år ligger over 75 mio. kr. (§ 8).

Lovforslaget om Råstoffonden blev oprindeligt fremsat på Inatsisartuts forårssamling i 2007, men da man politisk ønskede at afvente færdiggørelsen af udkastet til selvstyrelov blev 1. behandlingen af lovforslaget om råstoffond udsat til forårssamlingen 2008 med 2. og 3. behandling på efterårssamlingen 2008. Indholdet af forslaget til selvstyreloven var således kendt af Inatsisartut på tidspunktet for vedtagelsen af lovforslaget om råstoffonden, idet selvstyrekommissionen underskrev sin betænkning, i hvilken lovforslaget om selvstyreloven er optrykt, den 17. april 2008, hvorefter betænkningen blev offentliggjort. Betænkningen nød opbakning fra samtlige medlemmer af selvstyrekommissionen, på nær én. Ledende repræsentanter for et meget bredt flertal af politiske partier i såvel Grønland som Danmark stod således bag selvstyreloven.

Formålet med vedtagelsen om loven om råstoffonden var på denne baggrund overordnet at sikre, at selvstyrets forhåbentligt kommende råstofindtægter under hensyntagen til den samfundsøkonomiske stabilitet blev anvendt med langsigtede og profitable formål for øje. Den norske stats oliefond udgjorde i øvrigt en væsentlig inspirationskilde for lovforslaget.

4.1.2 Sikringen af værdier til fremtidige generationer

En kerneopgave for Råstoffonden er at akkumulere værdier fra råstofindtægter, således at fremtidige generationer også kan høste fordele af værdierne fra undergrunden, der i deres natur er af midlertidig karakter. Fonden er derved *også* et redskab til at sikre en rimelig fordeling af naturgivne goder imellem generationerne. Udvalget finder, at nærværende lovforslag *også* bør vurderes i lyset af dette generationsfordelingsmæssige hensyn. Er der først én gang taget hul på at reducere det beløb, der skal tilgå fonden, vil det efterfølgende kræve en uhyre stærk politisk disciplin ikke løbende yderligere at reducere indbetalingerne til fonden, da der jo altid er presserende behov og interessegrupper i samfundet, der kan virke som en politisk motivator for at forøge de offentlige udgifter. I forvejen véd vi politisk, hvor svært det kan være at reducere de løbende driftsudgifter på finansloven blot for at sikre en økonomi i balance.

4.1.3 Sikring af langsigtet økonomisk stabilitet

Fonden er i sin grundtanke præget af et ønske om at undgå den såkaldte "hollandske syge", hvilket betegner en situation, hvor store indtægter fra råstofsektoren blot bliver pumpet ud i økonomien med en resulterende pris- og lønspirale. Fænomenet kendes fra 1970ernes Holland, hvor man grundet en lemfældig økonomisk politik levede økonomisk over evne, glemte at investere og tænke på fremtiden og brugte alt for mange offentlige penge, mens store og midlertidige indtægter fra salg af naturgas blot blev brugt op. Denne kortsigtede økonomiske politik førte til et markant fald i den hollandske konkurrenceevne overfor omverdenen og førte dermed Holland direkte ind i en alvorlig økonomisk krise. Erfaringen fra det hollandske råstofeventyr fremstod derfor ikke som efterfølgelsesværdig for de daværende medlemmer af Inatsisartut eller for det daværende Landsstyre, som fremsatte lovforslaget.

Formålet med at lade Selvstyrets råstofindtægter indgå i råstoffonden er således bl.a. at undgå, at disse indtægter blot løbende glider ind i det offentlige budget (finansloven) med henblik på en forøgelse af de almindelige driftsudgifter.

Råstoffondens rolle i denne henseende er så at sige at fungere som en "bankkonto", hvor råstofindtægterne opspares, således at anvendelsen af disse samt måske især afkastet af dem forgår kontrolleret og strategisk.

Dette må anses som en hensigtsmæssig fremgangsmåde, idet råstofferne som bekendt ikke er fornybare. Indtægter fra salg af råstoffer er i sagens natur engangsindtægter. Når disse

indtægter opspares sikres værdien af råstofferne i Grønland i form af en opsparet formue i Råstoffonden. Formålet med råstoffonden er i denne henseende at medvirke til at sikre, at denne opsparede nationalformue ikke bortødsles uden omtanke.

4.1.4 Fonden skal afdække Selvstyret imod reduktioner i bloktilskuddet

Sidst, men absolut ikke mindst, var et meget væsentligt formål med fonden at opspare midler til at finansiere hjemtagningen af nye områder fra Staten jfr. de i Selvstyreloven anførte muligheder for yderligere hjemtagninger i fh.t. den tidligere Hjemmestyselov.

I landstingslov om Grønlands Råstoffond fastslås det, at de opsparede midler i fonden ikke må komme til udbetaling før Selvstyrets indtægter fra råstofområdet er så store, at det medfører en reduktion i bloktilskuddet.

Vedtages forslaget i sin nuværende udformning vil det i realiteten medføre, at der ikke opsamles midler i fonden før vores råstofindtægter er på mere 75 mio. kr. hvilket ifølge Selvstyreloven vil medføre, at 50 % af det beløb, der eventuelt måtte ligge udover de 75 mio. kr., vil blive modregnet i det følgende års bloktilskud. Der er derfor en reel risiko for at Fondens potentiale for at agere som en økonomisk buffer i forhold til eventuelle fremtidige modregninger i bloktilskuddet, vil blive svækket, såfremt nærværende forslag vedtages i den foreliggende form.

4.2 Mulige økonomiske konsekvenser af forslaget

Det anføres i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der ikke er forbundet økonomiske konsekvenser med en vedtagelse af lovforslaget. Anset isoleret kan denne vurdering siges at være korrekt. Vurderingen kan dog med fordel nuanceres og uddybes.

Hvis man f.eks. forestiller sig, at der for eksempel 5 år i træk skulle forekomme en råstofindtægt lige netop under 75 mio. kr., ville disse indtægter løbende blot indgå i Landskassen, der således ville oppebære en samlet indtægt på lige under 375 mio. kr. Dette må dog betegnes som en økonomisk konsekvens. En forhåbning om, at midler i denne størrelsesorden ikke ville indgå i den økonomiske prioritering af midler på de årlige finanslove giver kun anledning til en begrænset optimisme, når der i øvrigt henses til såvel det aktuelle som det forventede udgiftspres på de offentlige finanser. Også her synes der således at kunne forekomme økonomiske konsekvenser af forslaget.

Det vil i en sådan situation kunne være politisk vanskeligt for Inatsisartut og Naalakkersuisut at undgå, at sådanne (yderligere) midler blot indgår i selvstyrets daglige drift eller anvendes til at finansiere aktuelle eller forventede underskud på de offentlige finanser, herunder til udgifter eller investeringer, som ikke nødvendigvis er økonomisk bæredygtige på længere

(eller kortere) sigt. Naalakkersuisut er da heller ikke blind overfor denne tænkelige problematik i forbindelse med lovforslaget. Dette ses blandt andet af besvarelsen af det tidligere omtalte § 37 spørgsmål fra Inatsisartutmedlem Andreas Uldum vedrørende forslag om ændring af Landstingslov om Grønlands Råstoffond. I spørgsmål nr. 5 anfører spørgeren følgende:

"Hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser vil det have i forhold til inflationsudviklingen, udgiftspres m.v., såfremt selvstyrets driftsudgifter med et slag kan øges med 70 mio. kr. årligt, således som der grundlæggende lægges op til med nærværende forslag? Spørgsmålet skal ses på baggrund af de økonomiske anbefalinger fra Det Økonomiske Råd og Skatte- og Velfærdskommissionen, som begge har anbefalet at de offentlige driftsudgifter reduceres."

Naalakkersuisut svarer således:

"Det er ikke hensigten at indtægterne fra selskabsskatter og afgifter skal indgå i den daglige drift af Grønlands Selvstyre. De ekstra indtægter fra indkomstskat og selskabsskat fra underleverandører, der har været i 2010 og 2011 som følge af Cairn's efterforskningsboringer, blev ikke indarbejdet i Finansloven, da størrelsen af disse ikke var kendt på tidspunktet for Finanslovens vedtagelse.¹

Samtidig skal jeg understrege, at Naalakkersuisut ikke vil anbefale at indtægterne under 75 mio. kr. bruges til forøgede driftsudgifter. Indtægterne anbefales sparet op eller brugt til engangsinvesteringer, som understøtter en langsigtet økonomisk holdbarhed.

Uagtet dette er det ikke opfattelsen at en pludselig udvidelse af Selvstyrets udgifter med 70 mio. kr. vil have væsentlig indflydelse på inflationsudviklingen og udgiftspresset. Selvstyrets samlede budgetterede indtægter i Finanslov 2012 andrager 6,4 mia. kr. En ændring på 70 mio. kr. svarer til 1,1 %.

Selvstyrets udgifter fastsættes af Inatsisartut på de årlige Inatsisartutfinanslove og der er derfor ingen sammenhæng med at der måtte tilgå landskassen nogle øgede indtægter fra råstofaktiviteter ved at ændre ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov om Grønlands Råstoffond. Det er således Inatsisartut der ved vedtagelse af de årlige Inatsisartut finanslove kan sikre gennemførelse af den økonomiske politik, som der kan samles et flertal for."

Naalakkersuisut udelukker ikke, som det ses af svaret til Inatsisartutmedlem Andreas Uldum, muligheden for, at potentielle råstofindtægter på under 75 mio. kr. af Inatsisartut løbende kan

¹ Erhvervsudvalget skal for fuldstændighedens skyld tilføje, at råstofindtægterne i 2011 rent faktisk blev indarbejdet i finansloven for 2011 via en tillægsbevilling i Finansudvalget, jfr. Finansudvalgets bevillingssag nr. 11-560, hvor der ekstraordinært blev bevilget 141 mio. kr. til kollegiebyggeri på baggrund af de ekstraordinære skatteindtægter, der var en følge af særligt den intensive olieefterforskning i 2011.

indprioriteres i den daglige drift - dette på trods af Naalakkersuisuts sobre og helt fornuftige anbefaling af, at midlerne enten opspares eller anvendes til langsigtede investeringer. Naalakkersuisut begrænser sig blot til at anbefale, at dette ikke bør ske.

Udvalget hæfter sig derudover ved, at Naalakkersuisuts udsagn i afsnit fire i besvarelsen formodentligvis utilsigtet synes at rumme iboende modsætninger. Afsnittet lyder:

”Selvstyrets udgifter fastsættes af Inatsisartut på de årlige Inatsisartutfinanslove og der er derfor ingen sammenhæng med at der måtte tilgå landskassen nogle øgede indtægter fra råstofaktiviteter ved at ændre ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov om Grønlands Råstoffond. Det er således Inatsisartut der ved vedtagelse af de årlige Inatsisartut finanslove kan sikre gennemførelse af den økonomiske politik, som der kan samles et flertal for.”

Såfremt ovenstående ræsonnement fra Naalakkersuisut må tillægges en logisk (eller politisk) gyldighed, er det i realiteten formålsløst, at det daværende Landsting i 2008 i det hele taget besluttede at oprette en råstoffond. Det til enhver tid siddende flertal i Inatsisartut kan jo – i forlængelse af den logik Naalakkersuisut anskueliggør i svaret til Andreas Uldum – altid blot vælge at være økonomisk ansvarlige og fremover beslutte ved hver eneste vedtagelse af de årlige Inatsisartutfinanslove, at indtægterne fra råstofaktiviteterne ikke må forbruges til almindelig drift, men skal spares op eller anvendes til langsigtede investeringer. En sådan kontinuerlig rationel adfærd fra Inatsisartuts (og Naalakkersuisuts) side vil logisk set ophæve behovet for en råstoffond.

Alligevel har Naalakkersuisut ikke fremsat det heraf logisk følgende forslag om helt at ophæve loven. Dette må give anledning til en formodning om, at også Naalakkersuisut anerkender risikoen for en utilsigtet eller uhensigtsmæssig anvendelse af de midler, som nu foreslås tilført Landskassen i stedet for råstoffonden.

5. Baggrunden for fremsættelse af lovforslaget

Det skal indledningsvis anføres, at baggrunden for fremsættelsen af nærværende lovforslag forekommer uklar. Udvalget vil nærmere redegøre for dette synspunkt i de følgende afsnit.

5.1 Udgifter til fondens drift

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut i sit forelæggelsesnotat blandt andet anfører, at en startkapital på 5 mio. kr. i råstoffonden ikke længere anses at være tilstrækkelig til at dække fondens udgifter til bestyrelse, ledelse og administration. Som følge heraf foreslår Naalakkersuisut, at øge minimumsstartkapitalen til 75 mio. kr., således at afkastet af de

investerede midler fuldt ud forventes at kunne dække udgifterne til fondens bestyrelse, ledelse og administration.

Udvalget hæfter sig i sammenhæng med ovenstående ved, at den oprindelige lov om råstoffonden i § 8, stk. 2, anfører, at udgifterne til fondens drift dækkes af Hjemmestyret, hvis det skulle ske, at fondens midler ikke er tilstrækkelige til at dække udgifterne. Det fremgår herudover, at lovgiver på daværende tidspunkt var bekendt med, at det særligt i fondens opstartsperiode måtte forventes, at fondens drift ikke nødvendigvis ville balancere. I bemærkningen til bestemmelsen anføres der således følgende (Understregning tilføjet):

"Hvis det viser sig at være nødvendigt, dækkes administrations- og driftsudgifterne dog af landskassen, indtil de kan afholdes af fondens midler. Det kan ikke udelukkes, at fonden ved stiftelsen og i de første år ikke vil blive tilført nævneværdige råstofindtægter, og at der derfor ikke vil være midler i fonden til at dække udgifterne til bestyrelshonorarer, aflønning af sekretariatet, kontorlokaler og faciliteter med videre. Overførslen af midler til dækning af udgifterne sker da efter vedtagelse heraf på landstingsfinanslove eller ved Finansudvalgets vedtagelse af tillægsbevillinger."

Det fremgår således med den fornødne klarhed af loven og dens bemærkninger, at afkastet fra fondens midler i dens første leveår måske ikke ville være store nok til at drive fonden. Der ses i loven at være hjemmel til, at Naalakkarsuisut kan henvende sig til Inatsisartut eller til Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg med henblik på at tilsikre finansiering af fondens driftsudgifter via Inatsisartutfinanslove eller tillægsbevillinger.

Det har således været kendt siden vedtagelsen af loven i 2008, at der kunne opstå en situation, hvor der indkommer råstofindtægter, som ikke er store eller kontinuerlige nok, til at sikre, at fonden kan egenfinansiere sin drift. Det forekommer derfor uforklarligt, hvorfor Naalakkarsuisut i sit forelæggelsesnotat til nærværende lovforslag anfører, at det nu er vurderingen, "... at en kapital på 5 mio. kr. ikke længere vil være stor nok til at kunne give et tilstrækkeligt afkast til at dække fondens udgifter...". Det har jo jfr. bemærkningerne til § 8, stk. 2, netop ikke været tanken med fonden, at afkastet af de i fonden opsparede midler nødvendigvis straks fra fondens start helt og aldeles skulle dække samtlige driftsudgifter ved fondens virke. Det foreliggende lovforslag ændrer derved i realiteten på *forudsætningerne* for den oprindelige lov om Grønlands Råstoffond, idet finansieringen af fondens virke reelt ændres ganske mærkbart – *uden* at dette i øvrigt fremgår af lovforslaget.

5.1.1 Nærmere vurdering af udgifterne ved fondens drift

Af de almindelige bemærkninger til § 50 i den gældende lov om Grønlands Råstoffond fremgår bl.a. følgende:

”I de første år efter oprettelsen af fonden vil de årlige driftsudgifter næppe blive mindre end omkring 450.000 kr. Det foreslås derfor, at landstingsloven først skal træde i kraft efter hjemmestyrets årlige råstofindtægter første gang er på mindst 5 millioner kroner.”

I § 37 besvarelsen af spørgsmål nr. 4 fra Andreas Uldum oplyser Naalakkersuisut, at den oprindelige beregning af beløbet på 450.000 kr. ikke har kunnet fremfindes. Naalakkersuisut anfører skønsmæssigt længere nede i besvarelsen, at de samlede udgifter ved fondens drift vil kunne løbet op i 1-2 mio. kr. årligt.

Erhvervsudvalget må indledningsvis fremføre, at udvalget finder bortkomsten af den anførte beregning forunderlig, når der henses til den sædvanligvis rettidige omhu og konduite, der kendetegner Råstofdirektoratets virke.

Udvalget må dernæst bemærke, at baggrunden for det af Naalakkersuisut anførte nye udgiftsskøn på 1-2 mio. kr. er helt uoplyst i det foreliggende lovforslags almindelige bemærkninger.

Naalakkersuisut har ifølge den gældende lov om råstoffonden § 17, stk. 1, ret til at fastsætte bestyrelsesmedlemmernes vederlag og udstede retningslinjer herom. Da Inatsisartut vedtog loven i 2008 regnede man med et samlet årligt vederlag til bestyrelsen på 210.000 kr. i alt.

Derudover kommer – som anført af Naalakkersuisut – udgifter til direktør og sekretariat.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til § 23 i landstingsloven om råstoffonden, at råstoffondens sekretariat kan bestå alene af en direktør. Det må antages, at dette særligt vil kunne være relevant i fondens opstartsfasen, hvor udgifter til et sekretariat til at assistere direktøren ikke vil være fornødne.

Af loven fremgår endvidere ikke noget om, at direktøren skal være fuldtidsansat, eller om at han ikke må have andre hverv ved siden af. Ikke mindst i fondens første leveår ville stillingen som direktør således blot kunne være en deltidsstilling til bestridelse af f.eks. en person, som i forvejen bestrider bestyrelsesposter i f.eks. finansielle virksomheder eller selvstyrejede selskaber. Dermed reduceres udgifterne til honorering af fondens direktion.

Indtil fonden opbygger en større formue vil den væsentligste opgave for direktør og bestyrelse givetvis være at varetage kontakten til fondens eksterne formueforvalter. Ifølge bestemmelserne i § 28 i loven om råstoffonden skal den daglige forvaltning af fondens midler

således varetages af såkaldt forvalter. Forvalteren skal være omfattet af lov om finansiel virksomhed og have tilladelse til at drive virksomhed som værdipapirhandler. Der vil f.eks. kunne være tale om et pengeinstitut eller et investeringsselskab. Det er således ikke bestyrelsens og direktionens opgave at varetage den daglige administration af fondens formue, da denne opgave skal varetage af professionelle finansfolk.

På denne baggrund har Udvalget fundet det vanskeligt at se, hvorfor eller hvorledes en årlig driftsudgift på 2 mio. kr. årligt allerede ved råstoffondens opstart af Naalackersuisut anses sandsynlig. Udvalget anmodede Naalackersuisutmedlemmet om nærmere redegørelse herom på det tidligere omtalte samråd. Naalackersuisutmedlemmet oplyste i besvarelsen af samrådsspørgsmål 2b, at der af revisionsfirmaet PWC i Danmark er udarbejdet et budget for råstoffondens årlige administrative udgifter, herunder vederlag til bestyrelse, direktør og administration, på i alt 2,0 mio. kr. årligt. PWC har i notatet herudover anført nogle konkrete forventninger til afkastet fra Fondens opsparede kapital baseret på obligationsrenten.

Udvalget har rekvireret en kopi af dette notat og konstateret, at det er dateret den 11. april 2012, d.v.s. dagen inden Andreas Uldum fik svar på sine § 37 spørgsmål. Udvalget må stille sig skeptisk overfor dette notat, allerede fordi det er udarbejdet mere end 1½ måned efter nærværende lovforslag blev afleveret til Inatsisartut den 23. februar 2012 (ifølge den anførte dato på forslaget). Notatet og de deri anførte beregninger kan således ikke have indgået som grundlag for Naalackersuisuts beslutning om at fremsætte nærværende lovforslag. I sin besvarelse af 15. maj 2012 har Naalackersuisutmedlemmet efterfølgende oplyst, at notatet blev indhentet med henblik på at kvalificere besvarelsen til Andreas Uldum. Det har ikke været muligt at kontrollere dette udsagn eller at vurdere det til PWC udstukne kommissorium, idet PWC's vurdering ifølge det oplyste blev bestilt telefonisk. Udvalget finder, at det er ganske påfaldende og uhensigtsmæssigt, at en sådan opgave blot rekvireres telefonisk. Derudover må Udvalget bemærke, at et notat, som er udarbejdet af et revisionsfirma i Danmark, efter telefonisk rekvisition og med ganske kort tid, formentlig højst 1-2 dage, afsat til udarbejdelsen, næppe med sandsynlighed kan forventes at være hverken særligt dybdeborende eller skeptisk overfor bestillerens argumenter.

PWC's vurdering af driftsudgifterne ved fonden tager udgangspunkt i, at fonden straks fra starten etableres med en fuldt bemandet stab i form af bestyrelse, direktør m.v. Som tidligere anført i nærværende afsnit er dette jfr. bemærkningerne til den oprindelige lov om råstoffonden imidlertid ikke nødvendigt. Naalackersuisutmedlemmet har i sin besvarelse af 15. maj 2012 (Spg. 4) da også henledt opmærksomheden på, at det følger af bemærkningerne til § 11 i den gældende lov om råstoffonden, at der skal foretages en *konkret* vurdering af

behovet for medarbejdere i fondens administration, og at det er fondens bestyrelse, som har det overordnede ansvar for, at fonden har ansat de nødvendige medarbejdere.²

Udvalget har herefter fundet det nødvendigt at indhente en ekstern vurdering af sagen fra Revisionsfirmaet Deloitte i Nuuk. Deloitte's responsum af 28. august 2012 vedlægges betænkningen som **bilag**.

Deloitte anfører i sit responsum bl.a., at det ”... *ud fra en driftsøkonomisk betragtning for Fonden isoleret set er rimeligt at hæve beløbet fra 5 mio. kr. til et væsentligt højere niveau.*” (Understregning tilføjet).

Deloitte erklærer sig herudover enige i de af PWC nærmere anførte forventninger til fondens afkast baseret på de gældende og forventede konjunkturer, ligesom selskabet forholder sig til den foreslåede beløbsgrænse for ikrafttræden for loven om Råstoffonden. Udvalget vil komme nærmere ind på disse af Deloitte anførte forhold senere i betænkningen.

Det må samlet således konkluderes, at det ikke forekommer godtgjort, at de med driften af Råstoffonden forbundne udgifter nødvendigvis skal være af et omfang, som estimeret af Naalakkersuisut, d.v.s. omkring 2 mio. kr. årligt. Men *såfremt* denne udgiftsvurdering isoleret lægges til grund, og *såfremt* det forudsættes, at fondens afkast straks fra starten skal dække alle udgifter ved fondens drift, så forekommer det hensigtsmæssigt, at der opspares midler i et større omfang i fonden, inden denne igangsættes, end der gælder i den i dag gældende lov om Råstoffonden. Om dette beløb skal være 75 mio. kr. eller et andet beløb kan drøftes, men *under de anførte forudsætninger* skal beløbsgrænsen jfr. Deloitte's anbefalinger forhøjes væsentligt.

5.2 Om parallelitet

Som en yderligere begrundelse for fremsættelsen af nærværende lovforslag angives et behov for at etablere en såkaldt parallelitet i forhold til Selvstyreloven. Som det blev anført i betænkningens afsnit 4.1.1 blev der med selvstyreloven fastsat en øvre grænse på 75 mio. kr. for selvstyrets råstofindtægter, såfremt der ikke skulle ske en efterfølgende reduktion i statens bloktilskud.

² I Udvalgets spørgsmål anmodede Udvalget Naalakkersuisutmedlemmet om konkret at bekræfte, at det i den gældende lov om Råstoffonden fremgår af bemærkningerne til § 23, at Råstoffondens sekretariat som minimum kan bestå blot af direktøren. Udvalgets spørgsmål blev stillet på baggrund af det af Naalakkersuisut opstillede forventede driftsbudget for Råstoffondens bestyrelse og sekretariat. I besvarelsen spørgsmål anfører Naalakkersuisutmedlemmet ikke desto mindre afslutningsvis, at det vil være i strid med den gældende lov om råstoffonden, såfremt Inatsisartut og Naalakkersuisut blander sig i fondens ansættelse af medarbejdere. I betragtning af, at Naalakkersuisut selv opstillede denne budgetskitse anser Udvalget den af Naalakkersuisutmedlemmet anførte betragtning som malplaceret..

Den fremførte argumentation om behovet for en sådan parallelitet fremstår imidlertid ikke klar. Der ses således ikke at være en tvungen juridisk eller økonomisk nødvendighed for at etablere en parallelitet imellem de to lovgivninger. Lovbemærkningerne strejfer desværre blot antydningssvis en mulig forklaring på de bagvedliggende motiver for dette ønske.

I § 37 spørgsmål 2012:87, spørgsmål nr. 2, er Naalakkersuisut blevet anmodet om at redegøre for fordelene ved at foretage denne beløbsmæssige sammenkobling af de to love (Paralleliteten).

Naalakkersuisut har imidlertid blot svaret, at man ønsker at hæve beløbsgrænsen i loven om råstoffonden for at sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag for fondens oprettelse. Naalakkersuisut har imidlertid ikke oplyst, hvorfor en beløbsgrænse på netop 75 mio. kr. anses at udgøre den rette driftskapital for at sikre fondens økonomiske balance. Ej heller er det oplyst, hvorfor (beløbsgrænsen i) netop *selvstyreloven* anses at udgøre det rette udgangspunkt. Det må i denne sammenhæng understreges, at loven om råstoffonden og selvstyreloven i udgangspunktet er uafhængige lovgivninger. Naalakkersuisut kunne således også have søgt at tilsikre den angivelige parallelitet ved at koble beløbsgrænsen i råstoffondsloven op på beløbsgrænserne i andre grønlandske (eller for den sags skyld danske) love.

Det er derudover væsentligt at lægge mærke til bestemmelsen i § 7, stk. 2, i den gældende råstoffondslov. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Fondens midler må ikke udbetales til hjemmestyret før det tidspunkt, hvor hjemmestyrets råstofindtægter i et finansår første gang er så store, at det medfører en reduktion af statens bloktilskud til hjemmestyret i henhold til lovgivningen om hjemmestyrets ret til råstofindtægter og bloktilskud....”

Det fremgår af bemærkningen til bestemmelsen, at den *”... skal sikre, at fremtidige reduktioner af statens bloktilskud til hjemmestyret, på grund af hjemmestyrets råstofindtægter, så vidt muligt vil blive opvejet af udbetalinger af samme størrelse af fondens midler til hjemmestyret.”*

Ifølge *Selvstyreloven* reduceres bloktilskuddet fra Staten, når selvstyrets råstofindtægter overstiger 75 mio. kr. Men med Naalakkersuisuts forslag vil der tidligst kunne blive tale om at opspare midler i Råstoffonden, når selvstyrets råstofindtægter overstiger dette beløb. Det betyder uafvendeligt og logisk, at der ikke vil være opsparet midler i fonden, den dag fonden skal påbegynde sine udbetalinger. Meningen var jo ellers, at Råstoffonden, når først

bloktilskuddet begyndte at blive beskåret, skulle kunne udbetale midler til Selvstyret, svarende til, hvad Selvstyret mister i bloktilskud.

En konsekvens af Naalakkersuisuts foreliggende lovforslag er dermed, at bestemmelsen i § 7, stk. 2, i råstoffondsloven mister sin mening og berettigelse. Dette forekommer ikke nødvendigvis gennemtænkt eller hensigtsmæssigt i forhold til at sikre det grønlandske samfund en langsigtet og bæredygtig udnyttelse af indtægterne fra råstofområdet.

Det skal supplerende noteres, at Naalakkersuisut i besvarelsen af § 37 spørgsmål 2012:87 (spørgsmål nr. 1) fra Andreas Uldum foreslår, at den i nærværende lovforslag anførte beløbsgrænse på 75 mio. kr. skal reguleres årligt med den samme procentsats som den i § 8, stk. 1-2, i selvstyreloven anførte beløbsgrænse på 75 mio. kr. Sidstnævnte reguleres årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på den danske finanslov. Naalakkersuisut har i besvarelsen henvist til bemærkningen til lovforslagets nr. 2. Det er her anført, at beløbsgrænsen for råstoffondens igangsættelse reguleres ”på samme måde” som det sker jf. den nævnte bestemmelse i selvstyreloven. Naalakkersuisut forstår hermed, at også beløbsgrænsen for igangsættelsen af råstoffonden skal reguleres efter pris- og lønindekset på den danske finanslov. Udvalget ønsker hermed at tydeliggøre denne sammenhæng, idet denne bestemmelse ud fra en almindelig ordlydsfortolkning af forslaget bemærkninger ikke er klar. Det skal bemærkes, at Deloitte i sit responsum af 28. august 2012 til Erhvervsudvalget ligeledes påpeger behovet for afklaring af dette forhold.

Endelig skal det bemærkes, at Naalakkersuisut i besvarelsen af udvalgets spørgsmål 5 i skrivelse af 15. maj 2012 anerkender, at ”Den foreslåede parallelitet mellem beløbene i de to love er ikke juridisk nødvendig.” Hermed undsiger Naalakkersuisutmedlemmet følgende fra lovforslagets almindelige bemærkninger:

”Med dette forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond opnås overensstemmelse mellem Selvstyrelovens bestemmelse om reduktion i Statens tilskud og dermed det tidspunkt, hvor der kan konstateres et reelt behov for oprettelse af Grønlands Råstoffond.”.

Det må som delkonklusion på nærværende afsnit blot kort anføres, at det i lovforslaget anførte om en parallelitet i fh.t. Selvstyreloven som baggrund for nærværende lovforslags fremsættelse er uden forklarings- eller lovfortolkningsværdi.

5.3 Cairns oliespildsbekæmpelsesudstyr

I de af Andreas Uldum stillede tidligere omtalte § 37 spørgsmål (2012:87) omtales særligt overdragelsen af oliespildsbekæmpelsesudstyr fra Cairn Energy i Skotland som en bagvedliggende faktor for fremsættelsen af nærværende lovforslag.

I spørgsmål nr. 7 og 8 henviser spørgeren således til det af Finansudvalget om Råstoffonden anførte i nævnte primære udvalgs betænkning til 2. behandlingen af FFL12.

Spørgeren citerer følgende afsnit fra Finansudvalgets betænkning:

”Udvalget erfarer nu, at der er taget initiativ til et lovforslag til behandling på FM12, således at råstoffonden først sættes i kraft, når råstofindtægterne i løbet af ét regnskabsår har oversteget et beløb, der ligger over den i dag gældende grænse på 5 mio. kr. (Spg. 11.7d samt samrådsspg. 7b). Det fremgår af Naalackersuisuts besvarelse, at der i 2010 var råstofindtægter på 2.94 mio. kr. Vi nærmer os således de 5 mio. kr. Det fremgår videre, at selvstyret i 2012 vil modtage oliebekæmpelsesudstyr til en værdi af mindst 20 mio. kr. Værdien af dette udstyr anses angiveligt som en råstofindtægt, hvorfor loven om råstoffonden med de nugældende regler påregnes at træde i kraft i 2012.

Finansudvalget vil afvente fremsættelsen af det konkrete lovforslag, inden udvalget tager endelig stilling til sagen. Forinden der sættes et lovarbejde i værk, bør det dog overvejes, om problemet med oliebekæmpelsesudstyret kan løses på anden vis. Ligeledes bør en beslutning om ændring af beløbsgrænsen ikke ske uden forudgående grundige overvejelser, i hvilke såvel nationaløkonomiske som generationsfordelingsmæssige faktorer bør inddrages. En ændring af loven om råstoffonden alene med henblik på at øge selvstyrets drifts- og tilskudsudgifter på kort sigt ville være yderst betænkelig, når der henses til vor økonomis langsigtede holdbarhedsproblemer.”

Finansudvalgets oplysninger er baseret på et samråd med Naalackersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer og må således formodes korrekte.

Naalackersuisuts fortolkning af indtægtsdefinitionen i råstoffondsloven bekræftes fra Advokatfirmaet Lett i et notat fremsendt til Erhvervsudvalget fra Naalackersuisut. Notatet er vedlagt som bilag. Det fremgår af notatet fra Advokatfirmaet Lett, at den indtægtsdefinition der anvendes i loven om råstoffonden svarer til den definition der anvendes i råstofloven. Dermed forholder det sig således, at ikke bare kontante råstofindtægter, men også oliespildsbekæmpelsesudstyr og midler bundet op i en uddannelsespulje medregnes som en indtægt i råstoffonden, selvom disse værdier ikke vil kunne investeres og forrentes. Det skal hertil bemærkes, at råstoffondsloven i øvrigt ikke er et krav i hverken selvstyreloven eller

råstofloven og dermed ikke behøver at være enslydende med disse, hvad angår indtægtsdefinitionen.

Deloitte har på forespørgsel fra Erhvervsudvalget i første omgang afkræftet denne fortolkning og har skrevet:

”Indtægtsdefinitionen i selvstyreaftalen er mere omfattende end de der gælder for Råstoffonden/Landskasse regnskabet, idet enhver indtægt fra udstedte tilladelser er omfattet [af selvstyreloven]. Eftersom Cairn havde en tilladelse, er det udstyr, som de har givet til Selvstyret omfattet af indtægtsdefinitionen i henhold til Selvstyre aftalen, men ikke efter Råstoffonden/Landskasse regnskabet, som Naalakkersuisut ellers har svaret Hr. Uldum i brevet af 12. april 2012 (side 11)”.

Deloitte tydeliggør dette ved at understrege, at der i henhold til Selvstyreloven i 2011 var en råstofaftale på ca. 3 mio. kr., som der også korrekt er rapporteret om, mens denne indtægt (som i givet fald skulle have været optaget under finanslovens hovedkonti 66.01.03 og 66.01.05) ikke er optaget som en indtægt i Landskassens Regnskab.

Deloitte har efterfølgende trukket sin vurdering tilbage omkring råstoffondens indtægtsdefinition, med henvisning til notatet fra Advokatfirmaet Lett. Erhvervsudvalget må på den baggrund konstatere to ting; for det første tegner der sig et behov for at genoverveje den indtægtsdefinition der ligger til grund for råstoffonden, da det forekommer Erhvervsudvalget malplaceret, at oliespildsbekæmpelsesudstyr og lignende figurerer som en indtægt i fonden. For det andet er der noget der tyder på, at der tidligere har været tvivl om denne indtægtsdefinition i en sådan grad, at der muligvis tidligere har fundet fejlkontering sted.

6. Grønlands Økonomiske Råds anbefalinger om Råstoffonden

6.1. Forhøjelse af indtægtsgrænsen fra 5 til 75 mio. kr. er uforholdsmæssig.

Den 13. september 2012 præsenterede Grønlands Økonomiske Råd (GØR) sin nye rapport ”Naturressourcer som vækststrategi” for Finansudvalgets medlemmer og efterfølgende for offentligheden.

Ved præsentationen af rapporten forespurgtes til GØR’s vurdering af det foreliggende lovforslag.

GØR oplyste, at Rådet generelt ser Råstoffonden som et vigtigt instrument i styringen af den grønlandske ressourceforvaltning. Specifikt omkring forslaget om at hæve indtægtsgrænsen til

75 mio. kr. udtalte Rådet på mødet, at det anses hensigtsmæssigt, at der fastholdes en bagatelgrænse inden fonden aktiveres, men en grænse på 75 mio. kr. ansås at ligge i overkanten. Det anførtes, at man med meget få administrationsmidler kan lave en "babyfond", som investerer alene i værdipapirer uden at bruge mange midler. Selvfølgelig skal man ikke opstarte et stort administrativt apparat til 2 mio. kr., hvis ikke der er behov for det, men en meget billigere administrativ løsning er mulig.

Det ses således, at GØR direkte modsiger den af Naalakkersuisut anførte argumentation om, at det vil være nødvendigt at opstarte Råstoffonden med årlige driftsudgifter på mindst 2 mio. kr. årligt, hvorved behovet for at øge den årlige indtægtsgrænse fra 5 til 75 mio. kr. samtidig også bortfalder, da der således ikke er behov for at opsamle så mange midler i fonden for at skabe et afkast, der er tilstrækkelig stort til at dække fondens administrationsudgifter.

6.2. Der er behov for en generel præcisering af loven om råstoffonden

I GØR's rapport omtales Råstoffonden mere detaljeret i afsnit 3.4.2 (Side 65-67 i den danske udgave).

GØR skriver her bl.a. følgende:

"I processen frem mod økonomisk selvårenhed kan der være gode grunde til at trække midler ud af fonden til varetagelse af opgaver, der hjemtages fra den danske stat, og til at kompensere Selvstyret for reduktioner af bloktilskuddet.

Imidlertid er anvendelsesmulighederne meget bredt formuleret, også selvom det er angivet, at anvendelsen skal medvirke til at sikre, at det grønlandske samfund på lang sigt opnår de samfundsøkonomisk størst mulige afkast og de mest gavnlige virkninger. Dette er formuleret meget bredt og giver et stort fortolkningsrum for hvilke typer udgifter og aktiviteter, der vil kunne finansieres med henvisning til, at de vil have langsigtede gavnlige effekter for samfundet. Til sammenligning er fondskonstruktionen i Norge, jf. ovenfor, tættere knyttet til princippet om kun løbende at anvende afkastet fra naturformuen.

I forhold til aktiviteter til gavn for samfundet er det vigtigt at sondre mellem aktiviteter, der vil have et direkte økonomisk afkast og aktiviteter der vil have ikke-økonomiske former for afkast. Begge typer af afkast er vigtige for samfundet og kan begrunde en politisk prioritering. Imidlertid vil det kun være aktiviteter med et økonomisk afkast i form af f.eks. øgede indkomster og skatteprovenu, der vil afhjælpe de offentlige finanser. I formuleringen af en anvendelsespolitik for Råstoffonden er en sådan sondring mellem forskellige former for afkast derfor afgørende, og den aktuelle lov er ikke tilstrækkelig præcis i forhold hertil.

Vurderet i forhold til andre Råstoffonde har den grønlandske råstoffond ret brede og upræcist definerede rammer for anvendelse af midlerne. Dette

indebærer en betydelig risiko for fejlallokering af midlerne. Det anbefales, at der formuleres mere præcise og klare regler for anvendelse af midlerne i Råstoffonden, særligt i forhold til en anvendelse, der ligger ud over et forventeligt gennemsnitligt niveau for det reale afkast.”(Understregning tilføjet)

Som det fremgår af det citerede ovenfor finder GØR således, at der er behov for en lovmæssig opstramning af bestemmelserne i Råstoffonden generelt, idet der med de nuværende bestemmelser anses at foreligge en betydelig risiko for fejlinvesteringer af de opsparede midler. Endvidere lægges op til at åbne fonden op for kontrollerede investeringer i Grønland, så længe sådanne vil medføre et konkret økonomisk afkast, som kan hjælpe til at afhjælpe de offentlige kassers langsigtede finansieringsproblem.

Erhvervsudvalget finder GØR's grundige undersøgelse meget vigtig og væsentlig, såvel generelt som i relation til nærværende konkrete lovforslag. Udvalget må på denne baggrund konstatere, at nærværende lovforslag ikke løser de af GØR anførte strukturelle problemer i loven om råstoffonden. Det er derfor et åbent spørgsmål, om nærværende lovforslag i det hele taget er relevant at overveje på nuværende tidspunkt.

7. Overvejelser om ændringsforslag

I § 37 spørgsmål 2012:87, spørgsmål nr. 8, har spørger opstillet en række alternative muligheder for at ændre loven om råstoffonden.

Spørger har ved opstillingen af alternativerne taget udgangspunkt i oplysninger givet af Naalakkersuisut til Finansudvalget omkring overdragelse af olieforureningsbekæmpelsesudstyr fra Cairn Energy til Selvstyret. Det fremgår, at Cairn har overdraget eller vil overdrage olieforureningsbekæmpelsesudstyr til en nominel værdi af 20 mio. kr. Der henvises herom til det anførte i afsnit 5.3..

Det første af de af spørger anførte mulige alternativer vedrører muligheden for at lease dette udstyr med henblik på at undgå, at udstyret optræder som en råstoffindtægt. Udvalget har noteret sig, at der omkring det angivne forslag under Inatsisartuts 1. behandling blev fremført formelle reservationer. Disse blev baseret på en vurdering af selvstyrets forpligtelser i fh.t. Staten jfr. selvstyreloven. Det er udvalgets opfattelse, at denne drøftelse omfatter ganske komplekse juridiske problemstillinger, som udvalget imidlertid ikke agter at forfølge nærmere, da der foreligger andre – og mere umiddelbart tilgængelige – muligheder.

I det tredje af spørger anførte mulige alternativer foreslås det, at beløbsgrænsen på 5 mio. kr. for igangsættelse af råstoffonden fastholdes, idet det dog samtidig foreslås, at dette beløb skal være optjent 2 år i træk før fonden igangsættes. Også dette forslag må anses som en

lovteknisk begrænset og overkommelig ændring, der samtidig vil løse det aktuelle problem med engangsindtægter qua Cairns olieforureningsbekæmpelsesudstyr.

Udvalget har derudover konkret overvejet en yderligere – i det mindste teoretisk – mulighed. Naalakkersuisut har i sin argumentation i besvarelsen af det foran nævnte spørgsmål generelt anført, at der er grund til at være opmærksom på, at råstofindtægter især i begyndelsen af udvindingsperioden kan være både svingende og midlertidige. Naalakkersuisut har derfor advaret imod at igangsætte råstoffonden på baggrund af indtægter, som kan sige sig at være ganske kortvarige. Det må vel formodes, at Naalakkersuisut har lagt til grund, at en råstofindtægt på 75 mio. kr. på ét år er så beløbsmæssigt omfattende, at den med sandsynlighed ikke vil fremkomme på et tidspunkt *før* Selvstyrets råstofindtægter er begyndt at indgå regelmæssigt. Imidlertid er dette beløb så højt sat, at fonden vil gå glip af ganske store indtægter i fh.t. den i dag gældende grænse på 5 mio. kr. Derudover har udvalget andetsteds i betænkningen gjort rede for forskellige af 75-mio. kr. grænsen afledte problemer og konsekvenser.³

En mulighed *kunne* derfor måske være, at ændre råstoffondslovens ikrafttrædelsesbestemmelse således, at fonden først træder i kraft på et tidspunkt, hvor Selvstyrets råstofindtægter f.eks. flere år i træk overstiger f.eks. 5-15 mio. kr. årligt eller efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse.

Udvalget har ved skrivelse af 11. maj 2012, som besvaret ved skrivelse af 15. maj 2012, anmodet Naalakkersuisut om at forholde sig til et konkret udkast til et ændringsforslag. Begge skrivelser er vedlagt betænkningen som **bilag**.

Naalakkersuisut oplyser i besvarelsen, at Udvalgets overvejede ændringsforslag er teknisk og administrativt muligt at administrere. Naalakkersuisut har i besvarelsen dog fastholdt ønsket om at formulere ændringsforslaget således, at fonden aktiveres ved en råstofindtægt på 75 mio. kr. Det må dog retfærdigvis siges, at dette blev skrevet, inden GØR oplyste, at det (i øvrigt i harmoni med bemærkningerne til den gældende lov om Råstoffonden) ikke er nødvendigt at opstarte fonden med administrationsudgifter på ikke under 2 mio. kr. årligt. Hermed er behovet for at fastholde kravet om en indtægtsgrænse på 75 mio. kr. såvel generelt som i ændringsforslaget bortfaldet.

Derudover mener Udvalget, at der er behov for at ændre i den indtægtsdefinition, der anvendes i råstoffonden. Udvalget ser ingen grund til at indtægtsdefinitionen i råstoffonden er identisk med den der anvendes i råstofloven. Indtægtsdefinitionen i råstofloven er bundet op

³ Rent midlertidige råstofindtægter i hht. selvstyreloven på 75 mio. kr. ville i øvrigt også kunne forekomme i den situation, hvor selvstyret afhænder ejerandele i grønlandske offentligt ejede råstofrelaterede selskaber, jfr. de almindelige bemærkninger til selvstyreloven, afsnit 5.3.3, næstsidste afsnit.

på aftalen med den danske stat beskrevet i Selvstyreloven. Men Inatsisartut kan uden hindringer selv træffe beslutninger omkring råstoffonden. Og de forskellige fortolkninger af indtægtsdefinitionen i Råstoffondsloven fra Advokatfirmaet Lett og Deloitte understreger at der er behov for en præcisering af denne.

Udvalget finder på den baggrund, at det alene må være kontante (råstof-)indtægter, som tæller med i fh.t. fondets kapital. Erhvervsudvalget har tilkendegivet dette synspunkt i sine føromtaltede spørgsmål af 11. maj 2012 til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut anfører i sin besvarelse af spørgsmål 1 af 15. maj 2012, at man også skal være opmærksom på f.eks. uddannelsespuljer eller puljer til samfundsmæssig bæredygtighed eller lignende, som råstofselskaber finansierer som en ydelse til Grønland. Sådanne bør ej heller ikke indgå i indtægtsdefinitionen. Dette forekommer meningsfyldt. I sit tidligere omtalte responsum af 28. august 2012 tilsluttet Deloitte sig Erhvervsudvalgets synspunkt, i det selskabet konkret anfører:

”Erhvervsudvalget har i processen foreslået, at det burde præciseres, at [beløbet] skulle være kontante indtægter, som kan genere noget afkast i Råstoffonden. Det forslag synes vi er fornuftigt, således væsentlige uforudsete forhold, ikke udløser krav om etablering af fonden.”

Udvalget vil derfor i det ændringsforslag udvalget agter at fremsætte tydeliggøre i bemærkningerne til bestemmelsen, at der med kontante indtægter sigtes alene til indtægter, som er direkte investerbare, hvorfor f.eks. værdien af uddannelsespuljer, diverse udstyr og bygninger, ikke indgår i opgørelsen af fondens indtægter eller opsparing.

8. Afsluttende bemærkninger

Udvalget skal afsluttende, oplyse at udvalgets arbejde med nærværende betænkning har ført udvalget frem til den konklusion, at udvalget ønsker at fremsætte et ændringsforslag. Eftersom udvalget finder, at det samlet set ikke er godtgjort, tilfredsstillende, at der et påtrængende behov for at hæve beløbet for fondens igangsættelse med 70 millioner kr.

Erhvervsudvalget skal i den sammenhæng henvise til Grønlands Økonomiske Råds analyse i sin nyligt afleverende rapport om råstofområdet. GØR er i deres rapport kritisk overfor den udformning loven om Grønlands Råstoffond har i dag. GØR anser, at lovens uklare formuleringer øger risikoen for fejlallokering af midlerne i fonden. Erhvervsudvalget tager GØRs bemærkninger herom til efterretning.

Udvalget anser mere generelt, at de problemstillinger Grønland økonomiske råd har fremført i deres rapport om råstofområdet bør give anledning til en generel revurdering at hele

konstruktionen omkring råstoffonden, og hvorledes de kommende års råstofindtægter bør opsamles og investeres fremadrettet til gavn for det grønlandske samfund.

Udvalget finder dog det retfærdigvis må siges, at lovforslaget om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond blev fremsat før Grønlands økonomiske råd fremkom med deres rapport om råstofområdet og deres kritik af den lovgivningsmæssige konstruktion af råstoffonden.

Grønlands økonomiske råd har på et møde med Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg givet udtryk for, at det ikke er nødvendigt med et stort administrativt apparat i opstartsfasen af råstoffonden. Det er derimod GØRS vurdering, at man kunne starte med en "babyfond", der ikke vil koste 2 millioner om året at administrere. GØRs synspunkt synes her at afspejle bemærkningerne til § 23 i den nuværende lov om Grønlands Råstoffond, hvori det er anført, at fonden kan opstartes med blot en direktør.

Udvalget må konstatere, at med disse bemærkninger fra GØR er behovet for at opsamle 75 millioner i råstoffonden for at finansiere fondens driftsudgifter ikke til stede. Udvalget lægger til grund, at Naalakkersuisut ikke finder anledning til at anlægge en anden økonomisk vurdering, end den af GØR fremførte overfor Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg.

Som førnævnt finder udvalget, at der er behov for at fremsætte et ændringsforslag. Dette med henblik på en præcisering af indtægtsdefinitionen i Råstoffonden, således at det bliver entydigt, at alene kontante indtægter kan igangsætte fonden. Deloitte har i deres responsum påpeget behovet for denne afklaring.

Udvalget har også til hensigt med ændringsforslaget at sikre, at råstoffonden ikke unødigt igangsættes, hvis der i blot ét kalenderår indtægtsføres væsentlige, men kortvarige, råstofindtægter i Landskassen. Udvalget finder, at råstofindtægterne bør være konstaterbare og af et vist omfang i Landskassens Regnskab 2 år i træk, før det vil være hensigtsmæssigt at igangsætte Råstoffonden.

Udvalgets ændringsforslag har samtidig til formål at sikre, der er en fornøden fleksibilitet tilstede til, at Naalakkersuisut kan agere og igangsætte fonden på et tidligere tidspunkt, såfremt dette måtte anses hensigtsmæssigt. Dette ville f.eks. kunne være tilfældet, såfremt råstofindtægterne opstår pludseligt fra det ene år til det andet.

Endelig skal Udvalget opfordre til at Revisionsudvalget forholder sig til den fortolkningsforskel omkring indtægtsdefinitionen i råstoffonden, der er kommet frem under Erhvervsudvalget arbejde med denne betænkning. Det forekommer, at der tidligere kan være

sket en fejlkontering af indtægter, som følge af at i alt fald Deloitte har haft en anden fortolkning af indtægter, end loven egentligt beskriver. Dette søges fremadrettet præciseret gennem Erhvervsudvalgets ændringsforslag.

9. Udvalgets indstillinger

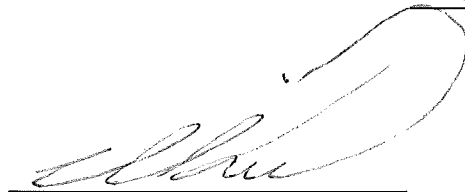
Erhvervsudvalget har som bilag til denne betænkning vedlagt udvalgets ændringsforslag.

Et **enigt** udvalg indstiller ændringsforslaget til **vedtagelse**.

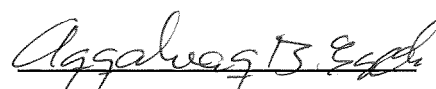
Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Naaja Nathanielsen,
Formand

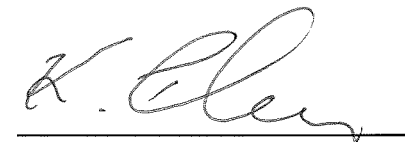
Kim Kielsen

Aqqaluaq B. Egede

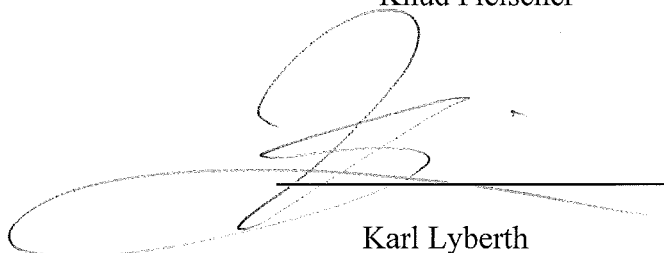
Andreas Uldum

Knud Fleischer

Akitsinguaq Olsen

Karl Lyberth

RETTELSESBLAD

Erstatter ændringsforslag af 16. november

(Næstsidste afsnit i det oprindelige ændringsforslags lovbemærkninger udgår)

Ændringsforslag

til

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2012 om ændring af Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond.

Fremsat af Erhvervsudvalget til 2. behandlingen.

Til § 1

1. § 1 affattes således:

”§ 1

I landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond foretages følgende ændringer:

1. § 50 affattes således:

”§ 50. Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter, at Inatsisartut for 2. år i træk godkender et landskasseregnskab, hvori indgår råstofindtægter i regnskabsåret på mere end 10 millioner kr., eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisut's nærmere bestemmelse.

Stk. 2. Med virkning fra den 1. januar 2012 reguleres det i stk. 1 nævnte beløb på 10 millioner kr. årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på Inatsisartut's finanslov det pågældende år.

Stk. 3. Naalakkersuisut skal udstede en bekendtgørelse om landstingslovens ikrafttræden, når betingelserne i stk. 1 er opfyldt.”

Bemærkninger til ændringsforslaget

I den gældende landstingslov om Grønlands Råstoffond er det fastsat, at landstingsloven træder i kraft ” den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Landstinget 1. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at hjemmestyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 5 millioner kr.”

Ændringsforslaget indebærer, at landstingsloven først træder i kraft den 1. januar året efter, at Inatsisartut **for 2. år i træk** godkender et landskasseregnskab, hvori indgår råstofindtægter i regnskabsåret på **mere end 10 millioner kr.**, eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisut's nærmere bestemmelse.

Forslaget har til formål at sikre, at Grønlands Råstoffond etableres, når Selvstyrets årlige råstofindtægter ikke længere kan anses for ubetydelige i forhold til udgifterne ved fondens drift.

Det kan ikke udelukkes, at Grønlands Selvstyre et enkelt år vil kunne opnå betydelige råstofindtægter, uden at råstofindtægterne tilnærmelsesvist når et tilsvarende niveau i de følgende år. Med den gældende ikrafttrædelsesbestemmelse risikerer man derfor, at Råstoffonden etableres, førend råstofindtægterne har stabiliseret sig på et niveau, som står i rimeligt forhold til udgifterne ved fondens drift. Dette er baggrunden for forslaget om, at råstofindtægterne to år i træk skal nå et nærmere angivet niveau, førend landstingsloven træder i kraft og fonden etableres.

Det foreslås dog, at Naalakkersuisut gives mulighed for at ikraftsætte loven tidligere. Dette kunne f.eks. være aktuelt, hvis Grønlands Selvstyre flere år i træk oppebærer råstofindtægter på et niveau som nærmer sig indtægtsgrænsen, uden dog to år i træk at overstige denne.

I den gældende landstingslov om Grønlands Råstoffond udløser en indtægt på 5 mio. kr. lovens ikrafttræden og fondens etablering. Beløbet foreslås fordoblet, set i lyset af at prisudviklingen i de 4 år, der er gået siden loven blev vedtaget, har gjort fondens drift dyrere, og at det afkast, der kan forventes på fondens investeringer, i dag er mere beskedent. Hvis balancen mellem opstartsindtægter og opstartsudgifter skal fastholdes, må startindskuddet derfor øges. Med et uændret startindskud vil en forøgelse af driftsudgifterne og en lavere forrentning af de årlige indskud indebære en forlængelse af den periode, som vil gå, fra fonden etableres og frem til det tidspunkt, hvor afkastet vil være tilstrækkeligt til at finansiere fondens drift.

Det forudsættes, at fonden i opstartsfasen, hvor fondens midler er beskedne og opgaverne begrænsede, holder sine administrationsudgifter på et minimum, herunder at fonden i opstartsfasen begrænser sit sekretariat til at bestå af en direktør.

Den foreslåede forhøjelse af den indtægtsgrænse, som udløser landstingslovens ikrafttræden og råstoffondens etablering, er fastsat under hensyntagen til råstoffondens formål.

Råstoffonden skal ved at inddrage og investere råstofindtægterne dels hindre en stigning i det offentlige forbrug, som ville føre til inflation og forringet konkurrenceevne, dels udjævne indtægterne og sikre at fremtidige generationer får udbytte heraf, også efter at de tilgængelige råstoffressourcer er opbrugt.

Samtidig fremgår det af landstingslovens § 7, stk. 2, at Råstoffonden skal kunne udbetale midler til Selvstyret, svarende til, hvad Selvstyret mister i bloktilskud, når Grønlands råstofindtægter overstiger 75 mio. kr. Landstingsloven sikrer med andre ord parallelitet

mellem det tidspunkt, hvor bloktilskuddet begynder at blive beskåret og det tidspunkt, hvor Selvstyret begynder at modtage penge fra fonden. Fonden bør forud herfor have opbygget en robust kapital og et afkast, som helt eller delvist kan dække udbetalingerne. Dette forudsætter, at den indtægtsgrænse, som udløser landstingslovens ikrafttræden og råstoffondens etablering ikke sættes så højt, at betydelige råstofindtægter gennem en årrække tilflyder landskassen fremfor fonden.

Det foreslås, at den indtægtsgrænse, som udløser lovens ikrafttræden og råstoffondens etablering, hvert år reguleres i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på Inatsisartut's finanslov det pågældende år. Første regulering vil finde sted i 2013.

17. november 2012

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked
Imaneq 4
Postboks 1015
3900 Nuuk

Lett Advokatfirma
Per Vestergaard Pedersen
Advokat
J.nr. 279038-MRP

NOTAT

Indtægtsdefinitionen i råstoffondsloven

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har bedt os lave et notat om indtægtsdefinitionen i råstoffondsloven. Vi skal vurdere, om indtægtsdefinitionen i råstoffondsloven svarer til indtægtsdefinitionen efter selvstyrelovens § 7, stk. 2.

Baggrunden for dette er, at revisionsfirmaet Deloitte i et notat af 28. august 2012 til Inatsisartuts Erhvervsudvalg giver udtryk for juridiske vurderinger vedrørende indtægtsbegrebet i råstoffondsloven. Deloitte anfører blandt andet følgende:

1. Der er ikke sammenfald mellem indtægtsdefinitionen efter råstoffondsloven og indtægtsdefinitionen efter selvstyreloven ("Selvstyreaftalen").
2. Indtægtsdefinitionen efter selvstyreloven ("Selvstyreaftalen") er mere omfattende end indtægtsdefinitionen efter råstoffondsloven.
3. Oliespildsberedskabsudstyret, der er overdraget fra olieselskabet Cairn til selvstyret, er omfattet af indtægtsdefinitionen efter selvstyreloven ("Selvstyreaftalen"), men ikke omfattet af indtægtsdefinitionen efter råstoffondsloven.

I notatet skal vi vurdere, om Deloitte's bemærkninger om de tre forhold er korrekte, eller om indtægtsdefinitionen efter råstoffondsloven har et andet indhold.

1. Sammenfatning

Efter vores vurdering er Deloitte's bemærkninger om indtægtsdefinitionen efter råstoffondsloven ikke korrekte med hensyn til nogen af de tre nævnte forhold.

Det følger af definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, at råstofindtægter i råstoffondsloven betyder råstofindtægter efter lovgivningen om selvstyrets (tidligere hjemmestyrets) ret til råstofindtægter.

Lovgivningen om selvstyrets ret til råstofindtægter er nu selvstyrelovens § 7. Det konstateres i § 7, stk. 1, at indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder

Grønlands Selvstyre. Selvstyrelovens § 7, stk. 2, indeholder en definition af råstofindtægter.

Det følger derfor ligeledes af råstoffondslovens § 3, stk. 3, at råstoffondslovens definition af råstofindtægter i § 3, stk. 3, er baseret på og fuld ud svarer til selvstyrelovens definition af råstofindtægter i § 7, stk. 2.

Det følger endvidere af definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, at definitionen også omfatter ordet "råstofindtægter" i lovens § 50, stk. 1, om lovens ikrafttræden. Dette samme følger også direkte af det oprindelige lovforslags bemærkninger til § 50, stk. 1, hvori det anføres: "Det forudsættes, at Landsstyret indtil landstingslovens ikrafttræden hvert år opgør hjemmestyrets indtægter ved råstofvirksomhed, jf. forslaget § 3, stk. 3, f.eks. i en note til landskasseregnskabet."

Efter vores vurdering er oliespildsberedskabsudstyret, der er overdraget fra olieselskabet Cairn til selvstyret, omfattet af indtægtsdefinitionen efter selvstyrelovens § 7, stk. 2, og dermed også omfattet af indtægtsdefinitionen efter råstoffondslovens § 3, stk. 3.

2. Deloitte's bemærkninger om definitionen af råstofindtægter i råstoffondsloven

Revisionsfirmaet Deloitte har udarbejdet et notat af 28. august 2012 til Inatsisartuts Erhvervsudvalg. I notatet giver Deloitte udtryk for juridiske vurderinger vedrørende indtægtsbegrebet i råstoffondsloven.

Deloitte anfører blandt andet følgende:

"I den forbindelse bør det holdes for øje, at der ikke er et sammenfald i mellem indtægtsdefinitionen i Selvstyreaftalen og Råstoffonden/Landskasse regnskabet. Det kan således oplyses, at der i henhold til Selvstyreaftalen var en indtægt på ca. 3 mio. kr. i 2011, som der korrekt også er rapporteret om, mens denne indtægt i henhold til Finansloven (FL 66.01.03 & 66.01.05) ikke er optaget som en indtægt i Landskasse regnskabet.

Indtægtsdefinitionen i Selvstyreaftalen er mere omfattende end de der gælder for Råstoffonden/Landskasse regnskabet, idet enhver indtægt fra udstedte tilladelser er omfattet. Eftersom Cairn havde en tilladelse, er det udstyr som de har givet til Selvstyret omfattet af indtægtsdefinitionen i

henhold til Selvstyreafalen, men ikke efter Råstoffonden/Landskasse regnskabet, som Naalakkersuisut ellers har svaret Hr. Uldum i brevet af 12. april 2012 (side 11)."

3. Definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3

Definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, har følgende ordlyd:

"*Stk. 3.* Ved råstofindtægter forstås hjemmestyrets indtægter ved forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland, som angivet i lovgivningen om hjemmestyrets ret til sådanne indtægter. Råstofindtægter omfatter også hjemmestyrets indtægter ved dets deltagelse i råstofvirksomhed, herunder indtægter, der tilfalder hjemmestyret som selskabsdeltager i et selskab anvendt til deltagelsen, og hjemmestyrets indtægter ved overdragelse af ejerandele i selskabet."

I lovforslagets bemærkninger til § 3, stk. 3, anføres blandt andet:

"Betydningen af begrebet råstofindtægter fastlægges i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning om hjemmestyrets ret til indtægter ved forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland.

De gældende regler findes nu i § 22 i lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998, og § 3, stk. 2, i lov om selskab til varetagelse af kulbrinteaktiviteter i Grønland m.v. (Nunaoil-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 87 af 9. februar 1999."

Det følger således af definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, at råstofindtægter i råstoffondsloven betyder råstofindtægter efter lovgivningen om selvstyrets (tidligere hjemmestyrets) ret til råstofindtægter.

Lovgivningen om selvstyrets ret til råstofindtægter er nu selvstyrelovens § 7. Det konstateres i § 7, stk. 1, at indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder Grønlands Selvstyre. Selvstyrelovens § 7, stk. 2, indeholder en definition af råstofindtægter.

Det følger derfor ligeledes af råstoffondslovens § 3, stk. 3, at råstoffondslovens definition af råstofindtægter i § 3, stk. 3, er baseret på og fuld ud svarer til selvstyrelovens definition af råstofindtægter i § 7, stk. 2.

4. Begrebet råstofindtægter i råstoffondslovens § 50, stk. 1, om lovens ikrafttræden

Det følger af definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, at definitionen generelt omfatter anvendelsen af begrebet "råstofindtægter" i alle lovens regler. Definitionen af råstofindtægter i råstoffondslovens § 3, stk. 3, omfatter derfor også ordet "råstofindtægter" i lovens § 50, stk. 1, om lovens ikrafttræden.

Det samme følger endvidere direkte af det oprindelige lovforslags bemærkninger til § 50, stk. 1, hvori det anføres: "Det forudsættes, at Landsstyret indtil landstingslovens ikrafttræden hvert år opgør hjemmestyrets indtægter ved råstofvirksomhed, jf. forslaget § 3, stk. 3, f.eks. i en note til landskasseregnskabet."

5. Cairns oliespildsberedskabsudstyr

Efter vores vurdering er oliespildsberedskabsudstyret, der er overdraget fra olieselskabet Cairn til selvstyret, omfattet af indtægtsdefinitionen efter selvstyrelovens § 7, stk. 2.

Som nævnt ovenfor er indtægtsdefinitionen efter råstoffondslovens § 3, stk. 3, baseret på indtægtsdefinitionen efter selvstyrelovens § 7, stk. 2, og de to definitioner er dermed ens.

Efter vores vurdering er oliespildsberedskabsudstyret dermed også omfattet af indtægtsdefinitionen efter råstoffondslovens § 3, stk. 3.

København, den 17. november 2012

Per Vestergaard Pedersen

28.08.2012

Inatsisartuts Erhvervsudvalg
Att.: Udvalgssekretær David Jensen
Postboks 1060
3900 Nuuk

Ændringsforslag til Grønlands Råstoffond

I henhold til aftale har vi foretaget en gennemgang og vurdering af det forløb der har været imellem Inatsisartuts Erhvervsudvalg og Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer omkring ændringsforslaget til Landstingslov om Grønlands Råstoffond § 50, hvor beløbet hæves fra 5 mio.kr. til 75 mio.kr.

Helt grundlæggende er vi enig i, at det ud fra en driftsøkonomisk betragtning for Fonden isoleret set er rimeligt, at hæve beløbet fra 5 mio.kr. til et væsentligt højere niveau. Alt efter hvilke forudsætninger der anlægges kan beløbet variere. Det er vores vurdering, at det budgetnotat som PWC har udarbejdet af 11. april 2012 er et godt støttenotat som dokumenterer, at der er behov for ændring af den nuværende 5 mio.kr. grænse til f.eks. 75 mio.kr.

Det skal bemærkes, at de nuværende negative konjunkturer og uroen på verdens kapitalmarkeder, påvirker det aktuelt forventede afkast af fondens midler, hvorfor det anbefales, at Fonden ikke igangsættes før råstofindtægterne overstiger 75 mio. kr. Det vurderes at beløb på væsentligt under 75 mio. kr. under de konjunkturer, der kendes og forventes indenfor de nærmeste år, ikke kan generere et afkast, der kan dække fondens driftsomkostninger. Det er ikke muligt at fremkomme med en vurdering af hvornår, der kan ventes en bedring i konjunkturerne, hvorfor det ud fra et forsigtighedsprincip anbefales at tage udgangspunkt i de af PWC anførte forventninger til afkastet.

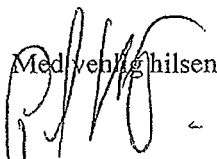
Erhvervsudvalget har i processen foreslået, at det burde præciseres, at de 75 mio.kr. skulle være konstante indtægter, som kan generere noget afkast i Råstoffonden. Dette forslag syntes vi er fornuftigt, således væsentlige uforudsete forhold, ikke udløser krav om etablering af fonden. I den forbindelse bør det holdes for øje, at der ikke er et sammenfald i mellem indtægtsdefinitionen i Selvstyreaftalen og Råstoffonden/Landskasse regnskabet. Det kan således oplyses, at der i henhold til Selvstyreaftalen var en indtægt på ca. 3 mio.kr. i 2011, som der korrekt også er rapporteret om, mens denne indtægt i henhold til Finansloven (FL 66.01.03 & 66.01.05) ikke er optaget som en indtægt i Landskasse regnskabet.

Indtægtsdefinitionen i Selvstyreaftalen er mere omfattende end de der gælder for Råstoffonden/Landskasse regnskabet, idet enhver indtægt fra udstedte tilladelser er omfattet. Eftersom Cairn havde en tilladelse, er det udstyr som de har givet til Selvstyret omfattet af indtægtsdefinitionen i henhold til Selvstyreaftalen, men ikke efter Råstoffonden/Landskasse regnskabet, som Naalakkersuisut ellers har svaret Hr. Uldum i brevet af 12. april 2012 (side 11). Som sammenligning kan det bl.a. oplyses, at da den danske stat overdrog boligmassen til Hjemmestyret og da USA overdrog dele af Kangerlussuaq medførte dette ligeledes ikke en indtægt i Landskasse regnskabet.

I lovforslaget er der desuden lagt op til årlig regulering af beløbsgrænsen. Der har mellem udvalget og Naalakkersuisut været diskussion om, hvorvidt det var den grønlandske eller danske generelle pris og lønindex som skulle lægges til grund. For at undgå enhver tvivl bør dette præciseres.

Herudover har vores gennemgang ikke givet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Spørgsmål 12:

Kan det fuldt ud afvises, at baggrunden for nærværende lovforslag *i virkeligheden* er, at man rent politisk ønsker at øge selvstyrets kortsigtede driftsudgifter med henblik på igangsættelse af politiske tiltag eller med henblik på – i modstrid med samtlige økonomiske anbefalinger – at undgå at implementere besparelser, og at de i lovforslaget anførte begrundelser om parallelitet til anden lovgivning *i virkeligheden* er bekvemme efter-rationaliseringer og/eller politisk skønmaleri? (Spørgsmålet bedes besvaret under hensyntagen til bestemmelsen i § 6, stk. 2, i Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993.)

Svar:

Begrundelsen for forslaget er anført ovenfor.

Videre skal det bemærkes, at Landskassens udgifter og indtægter fastsættes ved de årlige Inatsisartutfinanslove.

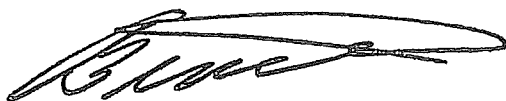
Spørgsmål 13:

Finder Naalakkersuisut, i lighed med undertegnede, efter nærmere eftertanke, at de i nærværende spørgsmål angivne problemstillinger giver anledning til at trække lovforslaget tilbage eller fremsætte et ændringsforslag samt ikke mindst et nyt, retvisende forelæggelsesnotat?

Svar:

Naalakkersuisut finder ikke de fremførte problemstillinger i de stillede spørgsmål giver anledning til at foretage nogen ændringer.

Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen

INATSISARTUT

Formandskabet
/HER

Dato: 30. jul 2012

J.nr.: 01.36.02.03-00073

Vedr. ansøgning om indkøb af rådgivning fra revisionsvirksomheden Deloitte til Erhvervsudvalgets behandling Naalakkersuisuts forslag om ændring af Råstoffonden (FM2012/52)

Erhvervsudvalget har - som det er Formandskabet bekendt - ansøgt om at 2. behandlingen af pkt. 52 udsættes til EM12. Sagsbehandlingen i Erhvervsudvalget har været intensiv, dette via flere samråd og skrivelser samt gentagne spørgsmål til Naalakkersuisut.

Den intensive korrespondance med Naalakkersuisut har ikke i fuldt omfang kunnet imødekommet udvalgets skepsis i forhold til de fremførte argumenter for lovforslagets objektive nødvendighed.

Erhvervsudvalget besluttede samtidigt i forbindelse med sin ansøgning til Formandskabet om en udsættelse af 2. behandlingen af forslaget til EM12 også at ansøge Formandskabet om midler til ekstern ekspertrådgivning. Udvalget ønsker således at belyse de ganske komplekse økonomiske sammenhænge i driften af Råstoffonden.

Økonomisk overslag

Udvalgets sekretær har været i intensive og løbende konsultationer med Deloitte om opgaven. Eftersom emnet er komplekst og blandt andet inddrager Selvstyrelovens indtægtsdefinitioner set i forhold til hhv. Råstoffondslovens tilsvarende definitioner og Landskassens regnskabspraksis vil denne analyse ikke kunne udarbejdes af Bureauets faste stab. Det skønnes af Deloitte, at udarbejdelsen af denne analyse vil koste skønsmæssigt 40.000 til 50.000 kr. Udvalget søger derfor hermed om midler i denne størrelsesorden til afholdelse af denne analyse.

Udvalget er indforstået med, at udgiften til Deloitte kan dækkes via udvalgets rejsebudget. Af udvalgets rejsebudget på 420.000 kr. reterer pr. d.d. kr. 404.000. Der anses at være tilstrækkeligt med rejsemidler på udvalgets budget til at dække udvalgets eventuelle rejseønsker i indeværende år selv med fratræk af ovenstående betaling til Deloitte.

Jeg vedlægger Udvalgets foreløbige betækningsudkast, som det ser ud inden indarbejdelsen af Deloitte's analyse, til Formandskabets orientering.

Med venlig hilsen

Naaja Nathanielsen
Formand for Erhvervsudvalget

Inatsisartut's Erhvervsudvalg

BILAG

Svar på spørgsmål vedrørende lovforslag om Grønlands Råstoffond.

15. maj 2012
Sagsnr. 2012-060499
Dok. Nr.

Erhvervsudvalget har i et brev af 11. maj 2012 stillet yderligere spørgsmål til Naalakkersuisuts ændringsforslag til loven om Grønlands Råstoffond.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Baggrund:

Erhvervsudvalget har fremsendt en skitse til et ændringsforslag, som lyder:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. [eller 30 mio.kr] eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse. I forhold til igangsættelse af råstoffonden medregnes alene kontante indtægter. Værdien af overførte aktiver til Selvstyret, såsom f.eks. oliebekæmpelsesudstyr eller andet, indgår således ikke i forhold til igangsættelsen af fonden".

Bemærkninger til bestemmelsen:

"Forslaget har til hensigt at modvirke den situation at Grønlands råstoffond igangsættes utilsigtet, såfremt Grønlands Selvstyre i et givent år modtager en råstofindtægt, der overstiger 5 millioner kr. Ved at Landstingsloven træder i kraft den 1. januar efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. afbødes risikoen for at Grønlands råstoffond igangsættes af enkeltindtægter. Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til at Naalakkersuisut kan igangsætte fonden på et tidligere tidspunkt. Dette vil f.eks. kunne være aktuelt, såfremt Naalakkersuisut f.eks. vurderer det for godtgjort, at råstofindtægterne har nået et niveau og en regularitet, hvor en igangsættelse af fonden må anses som ønskelig.

Grønlands Selvstyre har via en IBA-aftale med Cairn Energy modtaget beredskabsudstyr til en nominel værdi på 20 millioner kr. Overdragelsen af sådanne aktiver vil givetvis blive medregnet som en råstofindtægt i forhold til Staten jfr. Selvstyrelovens § 7, stk. 2, men værdien (og udstyret som sådan) vil ikke indgå i Råstoffonden og dermed heller ikke skulle medregnes i forhold til fondens opstart. Sidste punktum i bestemmelsen har dermed til formål at modvirke, at Råstoffonden utilsigtet igangsættes på baggrund af overdragelse af sådant udstyr,

hvad enten der er tale om en engangsoverdragelse eller løbende overdragelse.”

Udvalget oplyser, at det skal bemærkes, at ovenstående skitse til et lovforslag samt bemærkninger af Naalakkersuisut vil skulle tilrettes teknisk i henhold til formkravene forinden Naalakkersuisuts fremsættelse af ændringsforslaget.

Udvalget ønsker på denne baggrund at stille følgende spørgsmål:

Spørgsmål:

”Vil det være teknisk og administrativt muligt for Naalakkersuisut at administrere en sådan ikrafttrædelsesbestemmelse?”

Svar:

Det vil være teknisk muligt, at administrere stort set alle love. Der vil imidlertid være væsentlige fordele og ulemper ved forskellige lovforslag.

Udvalget har hæftet sig meget konkret ved det eksempel om oliespildsudstyr, som Naalakkersuisut gav i sine svar til udvalget. Eksemplet med oliespildsudstyr er imidlertid kun et enkelt eksempel på en enkelt variant af indtægtsformer, som ikke tilfører kontante midler til fonden, der kan give fonden et fremadrettet afkast, men som indgår i indtægtsbestemmelsen.

Under de såkaldte IBA-aftaler med olieselskaber i forbindelse med olieeftersøgningsboringer er det ligeledes målet at forhandle om afsættelse af midler til samfundsgevinster i form af uddannelsespuljer, puljer til samfundsmæssige bæredygtighed m.v. Sådanne puljer er allerede i mindre omfang forhandlet på plads i forbindelse med Cairns eftersøgningsboringer.

At forsøge at indarbejde kunstige indtægtsdefinitioner, vil gøre lovens ikrafttrædelsesregel uklar og skabe en retlig usikkerhed om betingelserne og tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det vil videre kunne føre til afklaringsproblemer på senere tidspunkter. Der vil være en væsentlig risiko for, at sådanne definitioner ikke er tilstrækkeligt præcise i enhver fremtidig situation, hvilket risikerer at føre til retslige konflikter om hvordan en given indtægt vil skulle behandles i tvivlstilfælde. Naalakkersuisut mener således, at det nye forslag kunne lede til uhenigtsmæssige definitionsproblemer på et senere tidspunkt og skabe retlig usikkerhed. Det bør undgås.

Hvis man skulle forsøge, at omformulere lovforslaget, ville det være mest hensigtsmæssigt, at følgende del af forslaget udgår: ***”I forhold til igangsættelse af råstoffonden medregnes alene kontante indtægter. Værdien af overførte aktiver til Selvstyret, såsom f.eks. oliebekæmpelsesudstyr eller andet, indgår således ikke i forhold til igangsættelsen af fonden”***.

Med henvisning til gældende rentesatser på det finansielle marked vil udvalgets forslag efter Naalakkersuisuts vurdering være bedst i følgende model (modellen skal bearbejdes juridisk):

”Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori et af de følgende forhold indtræder:

- 1) Inatsisartut godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var mindst 75 mio. kr.***
- 2) Inatsisartut for 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var mindst 30 mio. kr. [et højere beløb ville være mere hensigtsmæssigt].”***

(Baggrunden for dette ændringsforslag er, at man kunne forstille sig en situation, hvor man een gang godkendte et regnskab med råstofindtægter på mere end 30 mio. kr., og et andet år et regnskab på mere end 75 mio. kr. Hvis man følger udvalgets forslag, kan man altså risikere at komme over de 75 mio. kr., og dermed få en reduktion i bloktilskuddet, uden at man igangsætter råstoffonden. Hvilket forekommer uhensigtsmæssigt.

Videre skal det erindres, at det fremgik af Naalakkersuisuts seneste besvarelse til udvalget, at PWC har anført følgende omkring markedsrenterne således.:

	Dansk statsobligation	Dansk realkreditobligation
1- årig løbetid	0,15%	0,66%
5-årig løbetid	0,66%	1,66%
(10-årig løbetid	1,72%	2,78%

Såfremt man forestillede sig at man indskød 45 mio. kr. i fonden, så ville et afkast på 2,78% give ca. 1,3 mio. kr. Det er altså tvivlsomt om beløbet kan dække fondens driftsudgifter med denne formue, hvilket i så fald betyder, at man må spise af fondens kapital, herunder måske sælge obligationer med risiko for kurs-tab.

Ved en opsparing på 90 mio. kr. vil der efter Naalakkersuisuts opfattelse være et bedre kapitalgrundlag til at sikre, at afkastet kan dække fondens udgifter.

Det skal dog erindres at det lavere niveau på 30 mio. kr. i tre år sagtens kan nås uden at der er sket et gennembrud i råstofaktiviteterne (f.eks. gennem indtægter fra uddannelsesmidler eller andet forhandlet gennem IBA aftalerne). I så fald kan man også selv med denne højere kapital komme til at spise af fondens formue. Der er derfor Naalakkersuisuts opfattelse at Naalakkersuisuts forslag vil være bedre, idet det der er mere usandsynligt at dette punkt vil nås via IBA aftaler i forbindelse med efterforskningsboringer.

Som tidligere nævnt mener Naalakkersuisut, at loven bør sættes i kraft, hvis selvstyrets råstofindtægter i et enkelt finansår er mindst 75 mio. kr. Dette bør ligeledes fremgå af lovens ikrafttrædelsesregel.

Såfremt man ønsker at følge udvalgets model, skal Naalakkersuisut anbefale følgende variant:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori et af de følgende forhold indtræder:

- 1) Inatsisartut godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var mindst 75 mio. kr.*
- 2) Inatsisartut for 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var mindst 30 mio. kr. [et højere beløb ville være mere hensigtsmæssigt]."*

Spørgsmål vedrørende Price Waterhouse Coopers

I besvarelsen af udvalgets spørgsmål henvises til der til beregninger fra Price Waterhouse Coopers. Udvalget skal venligst anmode om at modtage en kopi af den daterede skrivelse fra PWC til orientering. I forbindelse med beregningerne fra PWC har udvalget supplerende spørgsmål.

Spørgsmål:

- 3.a.** Udvalget skal anmode om at Naalakkersuisut om at oplyse på hvilket tidspunkt Naalakkersuisut bestilte PWC til at foretage beregninger om niveauet for Råstoffondens driftsbudget? Og hvornår leverede PWC notatet?

Svar:

PWC's vurdering blev telefonisk bestilt i forbindelse med besvarelsen af Andreas Uldums § 37 spørgsmål vedrørende Råstoffonden. PWC afleverede vurderingen den 11. april 2012.

Andreas Uldum gjorde i sin begrundelse for et af spørgsmålene gældende at han mente, at Naalakkersuisuts vurdering var fejlbehæftet. Det fremgår af den nedenstående gengivelse af Andreas Uldums spørgsmål og mit svar.

Formålet med at indhente en ekstern vurdering var, at undgå diskussioner om hvorvidt Andreas Uldum eller administrations vurdering var den rette. Derfor bad jeg min administration om, at få en ekstern vurdering af niveauet for udgifterne til driften af fonden i forbindelse med dennes opstart. Denne blev indhentet fra PWC, som efter min vurdering er anerkendte som sagligt kompetente på området.

"Spørgsmål 4:

Det fremgår af forelæggelsesnotatet, at "det er nu Naalakkersuisuts vurdering, at en kapital på 5 mio. kr. ikke længere vil være stor nok til at kunne give et tilstrækkeligt afkast til at dække fondens udgifter til bestyrelse og ledelse og administration.". (Min fremhævelse).

Ved den gældende landstingslovs vedtagelse i 2008 vurderedes en kapital på 5 mio. kr. at kunne give et tilstrækkeligt afkast til at dække disse udgifter. Hvis dette ikke længere er tilfældet, må årsagen være, enten at udgifterne til bestyrelse, ledelse og administration i dag må påregnes at være højere, end det var tilfældet i 2008, eller at der ikke længere kan forventes et så højt afkast (eller eventuelt en kombination af disse to forhold).

Ved den gældende landstingslovs vedtagelse blev de årlige driftsudgifter til bestyrelse og ledelse vurderet til fra starten at udgøre mindst 450.000 kr. årligt. (Dette fremgår af lovbemærkningerne).

Det indekserede reguleringspristal for perioden 2008-2011 er iflg. Grønlands Statistiks statistikbank øget fra indeks 100 til 107,9. Det vil sige en stigning på lige under 8 procent. I dag må der således med sandsynlighed påregnes en udgift til drift af råstoffonden, som er 8 procent højere, end tilfældet var i 2008, da landstingsloven blev vedtaget.

For at opnå en tilsvarende forhøjelse af afkastet, må Råstoffondens kapital derfor øges, svarende til udviklingen i pristallet, d.v.s. med 8 procent. Med andre ord vil en forhøjelse af den gældende beløbsgrænse med blot 400.000 kr. være tilstrækkeligt til at dække den forhøjelse af administrationsudgifterne, som er en følge af prisudviklingen.

Naalakkersuisut har som bekendt valgt at foreslå beløbsgrænsen for lovens ikrafttræden hævet til 75 mio. kr. Hvis forslaget alene havde til formål at opveje den forhøjelse af administrationsudgifterne, som er en følge af prisudviklingen, ville en beløbsgrænse på 5,4 mio. kr. have været tilstrækkelig.

Lovforslaget må dog også ses i lyset af, at der måske ikke længere kan påregnes så højt et afkast af Råstoffondens kapital. Dette kan illustreres ved at se på udviklingen i den lange obligationsrente.

Ved vedtagelsen af landstingsloven om råstoffonden i 2008 lå den lange obligationsrente på omkring 5,7 procent. I dag ligger den på lige under 4 procent. Det vil sige et relativt fald på omkring 30 procent.

Dette kunne meget vel tale for at nedjustere forventningerne til Råstoffondens afkast tilsvarende. Hvis afkastet fortsat skal være tilstrækkeligt til at finansiere fondens administrationsudgifter, skal minimumskapitalen derfor øges med 30 %, svarende til 1.620.000 kr. (hvis også udgiftsudviklingen indregnes).

Den minimumskapital på 5 mio. kr., som i 2008 vurderedes at være tilstrækkelig til at kunne finansiere Råstoffondens administrationsudgifter, rækker således

ikke længere. Pris- og renteudviklingen tilsiger nu en minimumskapital på knap 6,7 mio. kr.

Naalakkersuisut foreslår imidlertid, at beløbsgrænsen hæves til hele 75 mio. kr. Det er påfaldende meget mere end hensynet til fondens administrationsudgifter tilsiger, og vil indebære at fonden går glip af helt unødvendigt store råstofindtægter.

Naalakkersuisut bedes bekræfte, at en beløbsgrænse på 10 mio. kr. (som foreslået i GAs hørings svar til lovforslaget) på nuværende tidspunkt må kunne forventes at sikre Råstoffonden et tilstrækkeligt afkast til at dække fondens udgifter."

Naalakkersuisuts svar var:

"Svar:

Naalakkersuisut kan ikke bekræfte at en beløbsgrænse på 10 mio. kr. forventes at kunne sikre tilstrækkeligt afkast til at sikre fondens udgifter, da det reelt betyder at Naalakkersuisut kan forudse udviklingen på aktie- og obligationsmarkederne.

I henhold til § 27 skal bestyrelsen ved placeringen af fondens midler sikre at der opnås en betryggende sikkerhed og det størst mulige afkast. Investeringsprofilen, herunder vægtningen mellem risiko og afkast, vil være bestyrelsens ansvar. Der er normalt den sammenhæng mellem risiko og afkast, at hvis risikoen stiger eller er høj, så vil der også være krav om et stigende eller højt afkast. Det må dog forventes at bestyrelsen, specielt de første år efter fondens oprettelse, vil vægte sikkerhed højt, og dermed ikke vil satse på et stort afkast. I praksis betyder det placering primært i sikre obligationer, og et forventet afkast på 2 – 3 % med det nuværende renteniveau.

Det er desværre ikke lykkedes at finde den oprindelige beregning af hvordan beløbet på mindst 450.000 kr. er fremkommet. I bemærkningerne til lovforslaget blev det dog anført at de gældende retningslinjer for aflønninger af bestyrelser med under 400 mio. kr. i omsætning var 70.000 kr. årligt til bestyrelsesformanden, og 35.000 kr. årligt til næstformand og øvrige bestyrelsesmedlemmer. Det giver udgifter alene til bestyrelses honorarer på 210.000 kr. årligt. Dertil kommer så udgifterne til selve sekretariatet, herunder direktør og en eller flere medarbejdere (muligvis som deltidsansatte), etablering og drift af sekretariatet, udgifter til revisor og kapitalforvalter m.m. Når kapitalgrundlaget er lavt, er udgifterne til kapitalforvalteren(-erne) relativt store. Et umiddelbart skøn vil derfor være at de samlede driftsudgifter de første år, hvor kapitalgrundlaget er begrænset, vil være på mindst 1,0 mio. kr. Med det nuværende afkastniveau på kapitalmarkederne, kræver det et kapitalgrundlag på mindst 20 - 30 mio. kr. alene for at dække driftsudgifterne.

Loven stiller meget høje krav til de kompetencer som medlemmerne af fondens bestyrelse skal være i besiddelse af. Bestyrelsen skal således tilsammen have viden på højt niveau om retlige forhold, formueforvaltning og investeringer samt

økonomiske og erhvervsmæssige forhold vedrørende efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det kan være svært at finde kandidater til en bestyrelse der kan opfylde de opstillede krav til kvalifikationer, uden at honorarer til formand og øvrige bestyrelsesmedlemmer afspejler markedsniveauet for honorarer til professionelle bestyrelser. Det må derfor antages at overslaget i bemærkningerne over udgiften til bestyrelse ikke holder længere og det derfor antages at honorarerne vil ligge på et væsentligt højere niveau i dag end 70.000 kroner til formand og 35.000 kr. til øvrige medlemmer. I den forbindelse må det forventes, at kravene til bestyrelsesmedlemmernes kompetencer vil være fortsat stigende, jf. eksempelvis de øgede krav til bestyrelser i finanssektoren.

Der er i det hele taget en reel risiko for, at de samlede driftsudgifter vil være langt højere end ovenstående skøn på 1,0 mio. kr., hvor et niveau på op til 2,0 mio. kr. kan vise sig at være et mere realistisk niveau.

Naalakkersuisut har derfor haft et ønske om at hæve beløbsgrænsen til et niveau så der er meget stor sikkerhed for at afkastet fra fondsmidlerne kan ikke bare dække driftsudgifterne, men også overstige disse, så der fra starten er sikret et bæredygtigt grundlag for Råstoffondens drift. Også hvis det skulle vise sig at de råstofindtægter der udløste aktiveringen af fonden kun var et engangstilfælde, eller en del af indtægterne er "materielle aktiver", der ikke giver noget egentligt afkast. Så længe Grønland ikke er et etableret mineland, så er der ikke sikkerhed for at der årligt tilføres nye midler til fonden".

3.b. Er der fra Naalakkersuisuts side udarbejdet et kommissorium eller opgavebeskrivelse, der udstikker retningslinjerne for PWC's opgaver i relation til råstoffonden? Hvis ja, skal udvalget udbede sig denne daterede skrivelse - og eller (notat).

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 3.a.

3.c Var Naalakkersuisut i besiddelse af oplysninger fra PWC i den samme tidsperiode hvor, Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2012 om ændring af Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond blev udarbejdet?

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 3.a.

3.d Hvis dette måtte være tilfældet, ønskes det oplyst af hvilken årsag disse informationer fra PWC ikke blev søgt indarbejdet i lovforslagets almindelige bemærkninger (eller i forelæggelsesnotatet), når nu det ses at disse informationer af Naalakkersuisut i svarnotatet til samrådet tillægges en væsentlig betydning?

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 3.a.

Præcisering af besvarelse af spørgsmål 2.b i samrådsbeskrivelsen

Indledningsvis skal udvalget takke for den let forståelige skildring fra Naalakkersuisuts side af de udfordringer, den finansielle krise stiller bestyrelsesmedlemmer i finansielle virksomheder overfor. Imidlertid strejfer besvarelsen dog kun indirekte udvalgets spørgsmål, der var af faktisk karakter. Udvalget spurgte om følgende i samrådsindkaldelsen:

Spørgsmål:

"2.b *Kan Naalakkersuisutmedlemmet bekræfte at det af lov om Grønlands Råstoffond i bemærkningerne til § 23 fremgår og tages udgangspunkt i, at råstoffondens sekretariat som minimum kan bestå blot af én direktør, der således alene varetager fondens daglige drift under ansvar overfor bestyrelsen.*

Og kan det entydigt afvises at lovgiver som følge heraf må anses at have vurderet, at det ikke ville være nødvendigt at rekruttere et større personale til fondens drift straks fra fondens opstart?"

Med henblik på at afhjælpe mulige tvivsspørgsmål i forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål på samrådet, skal Udvalget derfor venligst anmode Naalakkersuisutmedlemmet om i svarskrivelsen blot at besvare spørgsmål " 2.b" fra samrådet med et Ja eller et Nej.

Svar:

Det fremgår af bemærkningerne til § 23, at:

"Antallet af medarbejdere vil afhænge af det konkrete behov. Det foreslås dog, at sekretariatet som minimum skal bestå af en direktør.

Det vil være direktøren, som er ansvarlig for sekretariatets virksomhed og drift, herunder dets ledelse og organisation. Direktøren er således også ansvarlig for at sikre, at sekretariatets funktion og virke sker i forfølgelse af fondens formål og i overensstemmelse med dette forslag. Direktørens ansvar bidrager til at sikre, at denne påser, at fondens sekretariat udfører sine funktioner loyalt og effektivt. Dette indebærer desuden, at sekretariatets medarbejdere i tvivlstilfælde skal henholde sig til direktørens beslutninger. Det vil desuden være op til direktøren at sikre, at sekretariatets struktur medvirker til en effektiv arbejdsgang. Direktøren skal således sikre, at sekretariatet opdeles i funktioner og afdelinger, hvis dette vil være hensigtsmæssigt."

Det fremgår videre, af bemærkningerne til § 11, at:

Til stk. 1

Eftersom fonden er en selvstændig juridisk enhed, der som udgangspunkt er uafhængig af Landstinget, er det nødvendigt, at fonden har en bestyrelse. Den skal lede fonden og agere i henhold til dette forslags regler. En bestyrelse bestående af 5 medlemmer er tilstrækkeligt til at sikre en bred viden om de relevante forhold og er samtidig ikke for stor til at sikre en høj grad af beslutningsdygtighed.

Landsstyret udpeger bestyrelsen. Det sker første gang ved fondens oprettelse. Bestyrelsesmedlemmerne udpeges personligt og på baggrund af deres kvalifikationer. Det er vigtigt, at bestyrelsen bliver sammensat af personer, der har professionel erfaring og ekspertise med hensyn til retlige forhold, formueforvaltning, finansielle investeringer og råstofvirksomhed. Det vil endvidere være en fordel, hvis bestyrelsen har en god forståelse for det politiske og administrative baglands arbejdsmetoder og beslutningsprocesser.

3. pkt. angiver, hvilke kvalifikationer bestyrelsen samlet set skal være i besiddelse af. De opregnede kvalifikationer skal bidrage til at sikre, at bestyrelsen har betydelig erfaring og ekspertise med hensyn til forfølgelse af fondens formål og udførelse af dens funktioner, jf. særligt forslagets § 2. Det er således nødvendigt, at et eller flere af bestyrelsens medlemmer er i stand til at vurdere, hvorvidt en investering kan betegnes som tilstrækkelig sikker, ligesom bestyrelsen med rimelig sikkerhed skal kunne vurdere det potentielle afkast. På samme måde skal et eller flere medlemmer have en særlig indsigt i de erhvervsmæssige forhold omkring råstofvirksomhed. Endelig skal bestyrelsen have viden på et højt niveau om retlige forhold, hvilket må forudsætte, at 1 eller flere bestyrelsesmedlemmer har en juridisk kandidatgrad og betydelig juridisk ekspertise”.

Det fremgår således, at der skal være et sekretariat og en bestyrelse.

Det fremgår videre, at "Antallet af medarbejdere vil afhænge af det konkrete behov". Det er altså en forudsætning i loven, at der skal foretages en konkret vurdering af behovet i det givne tilfælde.

Det fremgår af råstoffondslovens § 23, at fondes virksomhed administreres af et sekretariat, og at det ledes af en direktør, der er ansvarlig for sekretariatets virksomhed og drift, herunder dets organisation. Det fastslås endvidere, at direktøren ansættes og afskediges af fondens bestyrelse på grundlag af en skriftligt begrundet indstilling fra bestyrelsesformanden.

Det bestemmes i lovens § 24, at bestyrelsen forestår ledelsen og organisationen af fondens virksomhed, og at direktøren varetager den daglige ledelse af fondens virksomhed og derved skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet.

Det er således fondens bestyrelse, der har det overordnede ansvar for, at fonden har ansat medarbejdere, i det omfang fonden konkret har behov for medarbejdere.

Desuden er det fondens direktør, der har det driftsmæssige og daglige ansvar for, at fonden har ansat medarbejdere, i det omfang fonden konkret har behov for medarbejdere.

Som det fremgår af de ovennævnte bemærkninger til lovens § 11 er "*fonden [...] en selvstændig juridisk enhed, der som udgangspunkt er uafhængig af Landstinget*".

Naalackersuisut har således ikke kompetence til at afgøre, i hvilket omfang fonden har behov for og bør ansætte medarbejdere i sekretariatet. Det vil endvidere være i strid med råstoffondslovens regler om fondens ledelse og dens beføjelser og ansvar, hvis Inatsisartut eller Naalackersuisut fastsætter regler eller træffer afgørelse om, i hvilket omfang fonden konkret skal ansætte medarbejdere i sekretariatet.

Som tidligere nævnt, er der i tilknytning til finanskrisen kommet øget fokus på at skærpe kravene til den daglige ledelse og bestyrelse i de finansielle virksomheder.

Naalackersuisut finder ikke, at det hverken er korrekt eller hensigtsmæssigt at tilsidesætte lovens krav om at der skal foretages en konkret vurdering af behovet for medarbejdere, og at vurderingen skal foretages af fondens bestyrelse og direktør.

Som bekendt har PWC peget på en direktør og en medarbejder, men dette vil i henhold til loven skulle vurderes konkret i forbindelse med fondens opstart.

5. Supplerende spørgsmål til spørgsmål b. 1 fra samrådsskrivelsen

Spørgsmål:

I svaret til 1b besvarelse på samråds spørgsmål anfører man at 75 mio. er en "naturlig grænse". Kan dette begreb afdækkes yderligere. Det er relevant da hensigten med loven er todelt. For det første tilstræber man en parallelitet, ikke af juridiske årsager, men fordi grænsen er "naturlig" og at man vurderer at beløbsgrænsen i selvstyreloven er tænkt som en "vejledning" ift. Råstoffonden. Men hvorledes kommer man frem til dette?

Svar:

Jeg skal henvise til mit tidligere svar, hvoraf det fremgik, at Den foreslåede parallelitet mellem beløbene i de to love er ikke juridisk nødvendig. I lovforslaget

og bemærkninger anføres det dog heller ikke, at det er juridisk nødvendigt med en parallelitet.

I selvstyreloven er der fastsat en bagatelgrænse for selvstyrets årlige råstofindtægter. Bagatelgrænsen på 75 millioner kr. skal overskrides, før der sker en reduktion af bloktilskuddet. Det understøtter, at selvstyrekommissionen vurderede og lagde til grund, at der først er sket en mere vedvarende etablering af en råstofbranche af reel og varig økonomisk betydning, når de årlige råstofindtægter et år bliver større end dette beløb.

Vurderingen vedrørende beløbet i selvstyreloven er ikke juridisk bindende eller direkte juridisk relevant, når det vurderes om det nuværende beløb på 5 millioner kr. i råstoffondsloven er passende og hensigtsmæssig eller bør ændres til et højere beløb.

Naalakkersuisut har ønsket at hæve beløbsgrænsen, som nævnt i forelæggelsesnotatet, for at sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag ved fondens oprettelse, så afkastet ikke spises op af administrationsudgifter, eller kapitalgrundlaget ligefrem udhules. Ved at hæve beløbet til 75 mio. kr. sikres det tillige med stor sandsynlighed at kapitalgrundlaget er så stort at fonden kan vokse, selv hvis der de følgende år ikke sker indbetalinger til fonden.

Spørgsmål:

Den anden årsag er at man vil sikre en balance mellem fondens indtægter og formue på den ene side og fondens udgifter og administration på den anden side. men vil denne balance ikke konkret kunne opnås ved det foreslåede ændringsforslag (især hvis det ændres til 20 mio. af hensyn til de snart berømmede bekæmpelsesudstyr).

Svar:

Naalkkersuisut mener ikke, at der sikkerhed for at opnå balancen, hvis man gennemfører udvalgets ændringsforslag, idet der som gennemgået tidligere ikke vil være sikkerhed for at afkastet kan dække driftsudgifterne.

Der bør således i det år, hvor råstoffonden etableres, være en startkapital, der er tilstrækkelig til med stor sandsynlighed at sikre, at fonden kan vokse. Denne sandsynlighed er højere jo højere beløbsgrænse, der fastsættes.

Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen

INATSISARTUT

BILAG

Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer
Ove Karl Berthelsen
/HER

Dato : 11. maj 2012
J.nr.: 01.36.02.04-00017

Spørgsmål vedrørende lovforslag om Grønlands Råstoffond

Indledningsvis skal udvalget takke for de svar og den drøftelse, der fremkom på samrådet i Erhvervsudvalget ved samrådet 5. maj 2012. Udvalget finder på baggrund de oplysninger, der fremkom på samrådet anledning at stille supplerende spørgsmål.

1. Vedrørende muligt ændringsforslag fra Erhvervsudvalget

Som bekendt er udvalget i gang med at overvejelser omkring fremsættelse af et ændringsforslag. Udvalget tager udgangspunkt i, at Naalakkersuisoq på samrådet under besvarelsen af spørgsmål 1a og 1b uddybende oplyste, at den af Naalakkersuisut foreslåede parallelitet imellem beløbene i Selvstyreloven og Råstoffondsloven ikke er nogen juridisk nødvendighed. Udvalget må på den baggrund antage, at andre beløbsgrænser for igangsættelse af Råstoffonden end de i Selvstyreloven anførte 75 mio. kroner derfor også er mulige og realiserbare.

Det er ligeledes udvalget forståelse af Naalakkersuisuts besvarelse, at Naalakkersuisut ikke er afvisende overfor, at lovforslaget kan tilpasses ved et ændringsforslag. I samrådsindkaldelsen præsenterende udvalget følgende udkast til et ændringsforslag Ikrafttrædelsesbestemmelsen i den gældende lovs § 50 skulle i givet fald ændres, således at den fik følgende ordlyd:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse, såfremt Naalakkersuisut måtte vurdere, at selvstyrets råstofindtægter har nået et niveau, hvor igangsættelse af råstoffonden må anses som ønskelig".

I samrådsindkaldelsen stillede udvalget i forlængelse af ændringsforslaget blandt andet dette spørgsmål:

"3.a Vil det være teknisk og administrativt muligt for Naalakkersuisut at administrere en sådan ikrafttrædelsesbestemmelse?"

Naalakkersuisut besvarede spørgsmålet på følgende måde:

"Ja- men det ville ikke sikre at der var dækning for fondens drift – hvis vi f.eks. tre år i træk modtog beredskabsudstyr. "

Udvalget er ikke uforstående overfor den af Naalakkersuisut påpegede problemstilling omkring en løbende modtagelse af beredskabsudstyr f.eks. eventuelt i forbindelse med fremtidige IBA-aftaler. Udvalget er begribeligvis enig i at det vil være uhensigtsmæssigt at igangsætte fondens virke på dette grundlag.

Udvalget har overvejet den af Naalakkersuisut fremførte problemstilling omkring beredskabsudstyr i svaret på spørgsmål 3. a i samrådsindkaldelsen. Udvalget finder på baggrund heraf anledning til at formulere en tilføjelse til sit ændringsforslag, der søger at tage højde for den problemstilling Naalakkersuisut påpeger. Udvalgets udgangspunkt for et tænkeligt ændringsforslag er som bekendt ind til nu formuleret således:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse, såfremt Naalakkersuisut måtte vurdere, at selvstyrets råstofindtægter har nået et niveau, hvor igangsættelse af råstoffonden må anses som ønskelig".

For at imødekomme den af Naalakkersuisut anførte problemstilling omkring Selvstyrets mulige fremtidige modtagelse af beredskabsudstyr skal udvalget foreslå at der til ændringsforslaget særligt tilføjes nedenstående.

"..... I forhold til igangsættelse af råstoffonden medregnes alene kontante indtægter. Værdien af overførte aktiver til Selvstyret, såsom f.eks. oliebekæmpelsesudstyr eller andet, indgår således ikke i forhold til igangsættelsen af fonden".

En skitse til ændringsforslaget vil nu i sin helhed være affattet således:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. [eller 30 mio.kr] eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse. I forhold til igangsættelse af råstoffonden medregnes alene kontante indtægter. Værdien af overførte aktiver til Selvstyret, såsom f.eks. oliebekæmpelsesudstyr eller andet, indgår således ikke i forhold til igangsættelsen af fonden".

Bemærkninger til bestemmelsen:

"Forslaget har til hensigt at modvirke den situation at Grønlands råstoffond igangsættes utilsigtet, såfremt Grønlands Selvstyre i et givent år modtager en råstofindtægt, der overstiger 5 millioner kr. Ved at Landstingsloven træder i kraft den 1. januar efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. afbødes risikoen for at Grønlands råstoffond igangsættes af enkeltindtægter. Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til at Naalakkersuisut kan igangsætte fonden på et tidligere tidspunkt. Dette vil f.eks. kunne være aktuelt, såfremt Naalakkersuisut f.eks. vurderer det for godtgjort, at råstofindtægterne har nået et niveau og en regularitet, hvor en igangsættelse af fonden må anses som ønskelig.

Grønlands Selvstyre har via en IBA-aftale med Cairn Energy modtaget beredskabsudstyr til en nominel værdi på 20 millioner kr. Overdragelsen af sådanne aktiver vil givetvis blive medregnet som en råstofindtægt i forhold til Staten jfr. Selvstyrelovens § 7, stk. 2, men værdien (og udstyret som sådan) vil ikke indgå i Råstoffonden og dermed heller ikke skulle medregnes i forhold til fondens opstart. Sidste punktum i bestemmelsen har dermed til formål at modvirke, at Råstoffonden utilsigtet igangsættes på baggrund af overdragelse af sådant udstyr, hvad enten der er tale om en engangsoverdragelse eller løbende overdragelse."

Det bemærkes, at ovenstående skitse til et lovforslag samt bemærkninger af Naalakkersuisut vil skulle tilrettes teknisk i henhold til formkravene forinden Naalakkersuisuts fremsættelse af ændringsforslaget.

2. Udvalget ønsker på denne baggrund at stille følgende spørgsmål:

"Vil det være teknisk og administrativt muligt for Naalakkersuisut at administrere en sådan ikrafttrædelsesbestemmelse?"

3. Spørgsmål vedrørende Price Waterhouse Coopers

I besvarelsen af udvalgets spørgsmål henvises til der til beregninger fra Price Waterhouse Coopers. Udvalget skal venligst anmode om at modtage en kopi af den daterede skrivelse fra PWC til orientering. I forbindelse med beregningerne fra PWC har udvalget supplerende spørgsmål.

3.a. Udvalget skal anmode om at Naalakkersuisut om at oplyse på hvilket tidspunkt Naalakkersuisut bestilte PWC til at foretage beregninger om niveauet for Råstoffondens driftsbudget? Og hvornår leverede PWC notatet?

3.b. Er der fra Naalakkersuisuts side udarbejdet et kommissorium eller opgavebeskrivelse, der udstikker retningslinjerne for PWC's opgaver i relation til råstoffonden? Hvis ja, skal udvalget udbede sig denne daterede skrivelse - og eller (notat).

- 3.c Var Naalakkersuisut i besiddelse af oplysninger fra PWC i den samme tidsperiode hvor, Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2012 om ændring af Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond blev udarbejdet?
- 3.d Hvis dette måtte være tilfældet, ønskes det oplyst af hvilken årsag disse informationer fra PWC ikke blev søgt indarbejdet i lovforslagets almindelige bemærkninger (eller i forelæggelsesnotatet), når nu det ses at disse informationer af Naalakkersuisut i svarnotatet til samrådet tillægges en væsentlig betydning?

4. Præcisering af besvarelse af spørgsmål 2.b i samrådsbeskrivelsen

Indledningsvis skal udvalget takke for den let forståelige skildring fra Naalakkersuisuts side af de udfordringer, den finansielle krise stiller bestyrelsesmedlemmer i finansielle virksomheder overfor. Imidlertid strejfer besvarelsen dog kun indirekte udvalgets spørgsmål, der var af faktuel karakter. Udvalget spurgte om følgende i samrådsindkaldelsen:

"2.b Kan Naalakkersuisutmedlemmet bekræfte at det af lov om Grønlands Råstoffond i bemærkningerne til § 23 fremgår og tages udgangspunkt i, at råstoffondens sekretariat som minimum kan bestå blot af én direktør, der således alene varetager fondens daglige drift under ansvar overfor bestyrelsen.

Og kan det entydigt afvises at lovgiver som følge heraf må anses at have vurderet, at det ikke ville være fornødent at rekruttere et større personale til fondens drift straks fra fondens opstart?"

Med henblik på at afhjælpe mulige tvivlsspørgsmål i forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål på samrådet, skal Udvalget derfor venligst anmode Naalakkersuisutmedlemmet om i svarskrivelsen blot at besvare spørgsmål " 2.b" fra samrådet med et Ja eller et Nej.

5. Supplerende spørgsmål til spørgsmål b. 1 fra samrådsskrivelsen

I svaret til 1b besvarelse på samråds spørgsmål anfører man at 75 mio. er en "naturlig grænse". Kan dette begreb afdækkes yderligere. Det er relevant da hensigten med loven er todelt. For det første tilstræber man en parallelitet, ikke af juridiske årsager, men fordi grænsen er "naturlig" og at man vurderer at beløbsgrænsen i selvstyreloven er tænkt som en "vejledning" ift. Råstoffonden. Men hvorledes kommer man frem til dette?

Den anden årsag er at man vil sikre en balance mellem fondens indtægter og formue på den ene side og fondens udgifter og administration på den anden side. men vil denne balance ikke konkret kunne opnås ved det foreslåede ændringsforslag (især hvis det ændres til 20 mio. af hensyn til de snart berømmede bekæmpelsesudstyr).

Udvalget skal anmode om at modtage besvarelsen tirsdag den 15. maj.

Med venlig hilsen

Naaja Nathanielsen
Formand for udvalget

INATSIARTUT

Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og
Råstoffer
/HER

BILAG

Dato: 30-04-2012

J.nr.: 01.36.02.04-00017

Kære Ove Karl Berthelsen

Du indkaldes hermed til samråd i Erhvervsudvalget fredag den 4. maj kl. 11.00 i Inatsisartuts mødelokale nr. 2. Temaet for samrådet er lovforslaget om Grønlands Råstoffond.

Udvalget ønsker på samrådet at drøfte følgende:

Spørgsmål 1: Om parallelitet imellem lov om Grønlands råstoffond og Selvstyreloven.

Det fremgår af lovforslaget om Grønlands Råstoffond, at Naalakkersuisut ønsker, at der skal etableres en numerisk parallelitet i forhold til den indtægtsgrænse på 75 mio. kr., der er nævnt i Selvstyreloven. Således at det beløb, der igangsætter råstoffondens virke, hæves fra 5 mio. kr. til 75 mio. kr.

1.a Den juridiske nødvendighed af, at denne numeriske parallelitet etableres imellem to i udgangspunktet uafhængige lovgivninger bedes forklaret.

1.b Er det i realiteten tvingende nødvendigt, at henvise til en tilstræbt parallelitet imellem Selvstyreloven og lov om Grønlands Råstoffond for at hæve beløbet, der igangsætter råstoffonden, med 70 mio. kr.?

Kunne Naalakkersuisut i modsat fald blot have fremlagt et lovforslag, der alene sigtede på at forøge det beløb, der ansås fornødent for fondens opstart, (og dermed reduceret opsparingen i fonden) med 70 mio. kr.?

1.c Naalakkersuisut medlemmet bedes oplyse, hvilke konkrete og potentielle ulemper, der vil kunne være ved etableringen af den foreslåede parallelitet. Herunder om den foreslåede begrænsning af de opsparede midler i fonden vil kunne føre til en forsinket efterlevelse af fondens formålsbestemmelse om at kunne finansiere kommende hjemtagelser af ansvarsområder fra Staten og afbøde reduktioner i bloktilskuddet grundet råstofindtægter.?

- 1.d Det ønskes kortfattet oplyst hvilke generelle fordele og ulemper, der ses være at forbundet med at hæve beløbet for igangsættelsen af Råstoffondens virke fra 5. mio.kr til 75 mio. kr.?

Spørgsmål 2: Om igangsættelse af Råstoffonden

Det er udvalgets forståelse på baggrund af besvarelse af § 37 spørgsmål fra Andreas Uldum, at behovet for at hæve beløbet for fondens igangsættelse fra 5 mio. til 75 mio. kr. blandt andet beror på, at det af Cairn Energy donerede oliebekæmpelsesudstyr har en nominel værdi på 20 mio. kr., hvilket medfører at fonden skal igangsættes.

Det fremgår ligeledes af Naalakkersuisuts svar at Råstoffondens sekretariat forventes at have en driftsudgift på 1-2 mio. kr. om året. Udvalget må i den forbindelse nødvendigvis antage at Naalakkersuisut baserer denne beregning på, at der med det samme ved fondens etablering opstartes et sekretariat med flere medarbejdere.

- 2.a Der ønskes en kortfattet juridisk redegørelse for, hvorfor det af Cairn Energy til Grønland overdragne udstyr anses at falde indenfor indtægtsdefinitionen i Selvstyrelovens § 7, stk. 2, nr. 1-4. Redegørelsen anmodes også om at omfatte en juridisk vurdering af, hvorledes Grønland kan overtage brugs- eller ejendomsretten til dette udstyr uden at dette omfattes af indtægtsdefinitionen.

- 2.b Kan Naalakkersuisutmedlemmet bekræfte at det af lov om Grønlands Råstoffond i bemærkningerne til § 23 fremgår og tages udgangspunkt i, at råstoffondens sekretariat som minimum kan bestå blot af én direktør, der således alene varetager fondens daglige drift under ansvar overfor bestyrelsen.

Og kan det entydigt afvises at lovgiver som følge heraf må anses at have vurderet, at det ikke ville være fornødent at rekruttere et større personale til fondens drift straks fra fondens opstart?

- 2.c Det fremgår af bemærkningerne til Landstingslov om Grønlands Råstoffond, at den administrative udgift til drift af fonden samlet set forventes at udgøre 450.000 kr. om året. Imidlertid fremgår det af svaret på et § 37 spørgsmål fra Andreas Uldum, at driftsudgifterne nu vurderes at vil være i omegnen af 1-2 mio. kr. Hvilket er mere end en fordobling siden 2008, hvor Landstingslov om Grønlands Råstoffond blev vedtaget.

Det synes endvidere at fremgå af svaret, at prisudviklingen og udviklingen i afkast kun bærer en mindre del af skylden herfor, og at Naalakkersuisut i dag vurderer, at forventningerne til driftsudgifterne fra starten har været sat alt for lavt.

Var forslaget til Landstingslov om Grønlands Råstoffond i sin tid ikke tilstrækkeligt forberedt eller blev Inatsisartut simpelthen fejlinformeret med hensyn til de økonomiske konsekvenser af lovforslaget?

- 2d. Er det tænkeligt at man indenfor lovens rammer i stedet for at vælge at igangsætte fonden med et fuldt udbygget sekretariat, og et heraf følgende angiveligt behov for en startkapital på 75 mio.kr, kan finde andre administrative modeller for fondens administration, der tilgodeser en igangsættelse af fonden ved et mindre startbeløb end 75 mio.kr.?
- 2.d Kan Naalakkersuisut i den sammenhæng pege på en konkret model, der kunne tænkes brugbar i forhold til spørgsmål 2.c?

Spørgsmål 3: Ændringsforslag

Som bekendt overvejer udvalget at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget. Et sådant ændringsforslag kunne tænkes at tage udgangspunkt i en ændring af råstoffondslovens ikrafttrædelsesbestemmelse således, at fonden først træder i kraft på et tidspunkt, hvor Selvstyrets råstofindtægter f.eks. 3 år i træk overstiger f.eks. 15 mio. kr. årligt eller efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen i den gældende lovs § 50 skulle i givet fald ændres, således at den fik følgende ordlyd: "*Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse, såfremt Naalakkersuisut måtte vurdere, at selvstyrets råstofindtægter har nået et niveau, hvor igangsættelse af råstoffonden må anses som ønskelig*".

- 3.a Vil det være teknisk og administrativt muligt for Naalakkersuisut at administrere en sådan ikrafttrædelsesbestemmelse?
- 3.b Kan Naalakkersuisut konkret pege på et andet beløb end det i udvalgets overvejede ændringsforslag anførte, som mere praktisk administrerbart?

- 3 c. Hvis det påtænkte ændringsforslag vedtages i uændret form, hvorledes har så Naalakkersuisut konkret tænkt sig at sikre, at råstofindtægter på mere end 15 mio. kr. i årene forud for etableringen af råstoffonden opspares og forrentes på en måde, som sikrer, at disse midlertidige indtægter også kommer vore efterkommere til gode?
- 3 d. I hvilke andre lande i og uden for Norden, er der, før samfundet har oppebåret råstofindtægter i større omfang, ved lov truffet forberedelse til etablering af en råstoffond, og ved hvilken minimumsindtægt har etableringen skullet finde sted?

Spørgsmål 4: Forrentning af fondskapital

Naalakkersuisut har i svaret til Andreas Uldum generelt skønnet, at det nok er nødvendigt at opspare 75 mio. kr. i råstoffonden for blot at sikre et afkast på 1-2 mio. kr. årligt til at finansiere fondens drift. Dette svarer til en årlig forrentning af den opsparede kapital på mellem 1,3 og 2,6 procent. Til sammenligning kan man f.eks. se på, at den Norske Oliefond i 2009 forrentede sin opsparede kapital med 25,9 procent¹.

- 4.a Finder Naalakkersuisutmedlemmet, i lighed med udvalget, at vi i Grønland bør stille større noget større krav til en langsigtet forrentning af vore opsparede midler end blot 1,2-2,6 procent? En så lav forrentning vil jo næppe være nok til blot at modsvare den årlige inflation, hvilket betyder, at de opsparede midler i fonden reelt mister i værdi!

Udvalget påregner at stille opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem medlemmet af Naalakkersuisut og Udvalget – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til dje@inatsisartut.gl Senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til Udvalgets tolk og udvalgssekretær umiddelbart ved samrådets begyndelse.

¹ http://borsen.dk/nyheder/investor/artikel/1/194906/norsk_statsfond_hoester_milliarder.html.

Med venlig hilsen

Naaja Nathanielsen
Udvalgsformand

Medlemmerne af Inatsisartut's Erhvervsudvalg

BILAG

Samråd vedrørende lovforslag om Grønlands Råstoffond.

4. maj 2012
Sagsnr. 2012-060499
Dok. Nr.

Spørgsmål 1: Om parallellitet imellem lov om Grønlands råstoffond og Selvstyreloven.

Det fremgår af lovforslaget om Grønlands Råstoffond, at Naalakkersuisut ønsker, at der skal etableres en numerisk parallellitet i forhold til den indtægtsgrænse på 75 mio. kr., der er nævnt i Selvstyreloven. Således at det beløb, der igangsætter råstoffondens virke, hæves fra 5 mio. kr. til 75 mio. kr.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- 1.a Den juridiske nødvendighed af, at denne numeriske parallellitet etableres imellem to i udgangspunktet uafhængige lovgivninger bedes forklaret.

Svar:

Den foreslåede parallellitet mellem beløbene i de to love er ikke juridisk nødvendig. I lovforslaget og bemærkninger anføres det dog heller ikke, at det er juridisk nødvendigt med en parallellitet. Det anføres alene, at forhøjelsen af beløbet til 75 millioner vil medføre en overensstemmelse eller et sammenfald mellem tidspunkterne for ikrafttræden af lov om Grønlands Råstoffond (råstoffondsloven) og tidspunktet for den første reduktion af statens tilskud til selvstyret (bloktilskuddet) efter selvstyreloven.

I selvstyreloven er der fastsat en bagatelgrænse for selvstyrets årlige råstofindtægter. Bagatelgrænsen på 75 millioner kr. skal overskrides, før der sker en reduktion af bloktilskuddet. Det understøtter, at selvstyrekommissionen vurderede og lagde til grund, at der først er sket en mere vedvarende etablering af en råstofbranche af reel og varig økonomisk betydning, når de årlige råstofindtægter et år bliver større end dette beløb. Denne vurdering blev senere tiltrådt af de grønlandske vælgere ved den vejledende afstemningen om selvstyrekommissionens udkast til selvstyreloven og derefter tiltrådte af hjemmestyret og staten ved udarbejdelsen og vedtagelsen af selvstyreloven. Vurderingen vedrørende beløbet i selvstyreloven er ikke juridisk bindende eller direkte juridisk relevant, når det vurderes om det nuværende beløb på 5 millioner kr. i råstoffondsloven er passende og hensigtsmæssig eller bør ændres til et højere beløb. Vurderingen vedrørende beløbet i selvstyreloven kan dog anvendes indirekte som en vejledende angivelse af et beløb, der kan anses for at være udtryk for, at der er sket en mere vedvarende etablering af en råstofbranche af reel og varig økonomisk betydning i Grønland. Hvis Inatsisartut ønsker at hæve beløbsgrænsen, finder Naalakkersuisut derfor, at de 75 millioner kr. er en passende og hensigtsmæssig grænse.

- 1.b Er det i realiteten tvingende nødvendigt, at henvise til en tilstræbt parallelitet imellem Selvstyreloven og lov om Grønlands Råstoffond for at hæve beløbet, der igangsætter råstoffonden, med 70 mio. kr.?

Kunne Naalakkersuisut i modsat fald blot have fremlagt et lovforslag, der alene sigtede på at forøge det beløb, der ansås fornødent for fondens opstart, (og dermed reduceret opsparingen i fonden) med 70 mio. kr.?

Svar:

Det er ikke i lovforslaget eller bemærkninger hævdet, at det var juridisk nødvendigt med en parallelitet – der er alene peget på at man i selvstyreloven har fastsat en bagatelgrænse på 75 mio. kr., som skal overskrides før der sker en reduktion af bloktilskuddet. Det indikerer jo at selvstyrekommissionen først anser at der er sket en mere vedvarende etablering af råstofbranchen når man kommer over dette niveau.

Hvis man ønsker at hæve beløbsgrænsen, er de 75 mio. kr. en naturlig grænse. Det må forventes, at kravene til bestyrelsesmedlemmernes kompetencer og dermed aflønning vil være fortsat stigende, jf. eksempelvis de øgede krav til bestyrelser i finanssektoren i Danmark. Dette medfører øgede udgifter. En årlig driftsudgift for fonden på 2 mio. kr. er således ikke urealistisk, hvilket er bekræftet af PwC. Med det nuværende renteniveau kan en forsigtig investeringspolitik ikke forventes at give et afkast på mere end 2 til 3 %, hvilket kræver en formue på ca. 75 mio. kr. blot for at modsvare de årlige driftsudgifter, hvilket således vurderes at være et naturligt minimumsniveau.

- 1.c Naalakkersuisut medlemmet bedes oplyse, hvilke konkrete og potentielle ulemper, der vil kunne være ved etableringen af den foreslåede parallelitet. Herunder om den foreslåede begrænsning af de opsparede midler i fonden vil kunne føre til en forsinket efterlevelse af fondens formålsbestemmelse om at kunne finansiere kommende hjemtagelser af ansvarsområder fra Staten og afbøde reduktioner i bloktilskuddet grundet råstofindtægter.?

Svar:

Det er ikke vurderingen at hjemtagelse af sagsområder vil afhænge væsentligt af om midlerne spares op i landskassen (jf min besvarelse af et § 37 spørgsmål for nylig) eller i råstoffonden. Dog skal bemærkes, at såfremt fonden sættes i kraft ved modtagelse af oliebekæmpelsesudstyr i et eller flere år, så vil fonden blive igangsat med omkostninger på omkring 2 mio. kr. om året, uden at der er kommet indtægter til at finansiere fonden. Igangsættelse af fonden vil således i denne situation alt andet lige føre til en forøgelse af de samlede udgifter. Disse forøgede udgifter i en situation, hvor der ikke er tilstrækkelige indtægter fra råstofaktivitet til at finansiere disse, vil således medføre en vedvarende reduktion af øvrige finanslovsbevillinger for at finansiere fondens udgifter.

- 1.d Det ønskes kortfattet oplyst hvilke generelle fordele og ulemper, der ses være at forbundet med at hæve beløbet for igangsættelsen af Råstoffondens virke fra 5. mio.kr til 75 mio. kr.?

Svar:

Fordele:

Naalakkersuisut har ønsket at hæve beløbsgrænsen, som nævnt i forelæggelsesnotatet, for at sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag ved fondens oprettelse, så afkastet ikke spises op af administrationsudgifter, eller kapitalgrundlaget ligefrem udhules. Ved at hæve beløbet til 75 mio. kr. sikres det at kapitalgrundlaget er så stort at fonden kan vokse, selv hvis der de følgende år ikke sker indbetalinger til fonden. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at med den nuværende ikrafttrædelsesbestemmelse skal råstoffonden etableres blot råstofindtægterne i et år overstiger 5 mio. kroner, uanset om de i de næste mange år falder til 0 kroner.

Loven stiller meget høje krav til de kompetencer som medlemmerne af fondens bestyrelse skal være i besiddelse af. Bestyrelsen skal således tilsammen have viden på højt niveau om retlige forhold, formueforvaltning og investeringer samt økonomiske og erhvervsmæssige forhold vedrørende efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det kan være svært at finde kandidater til en bestyrelse der kan opfylde de opstillede krav til kvalifikationer, uden at honorarer til formand og øvrige bestyrelsesmedlemmer afspejler markedsniveauet for honorarer til professionelle bestyrelser. Det må derfor antages at overslaget i bemærkningerne over udgiften til bestyrelse ikke holder længere og det derfor antages at honorarerne vil ligge på et væsentligt højere niveau i dag end 70.000 kroner til formand og 35.000 kr. til øvrige medlemmer. I den forbindelse må det forventes, at kravene til bestyrelsesmedlemmernes kompetencer vil være fortsat stigende, jf. eksempelvis de øgede krav til bestyrelser i finanssektoren.

Der er i det hele taget en reel risiko for, at de samlede driftsudgifter vil være langt højere end oprindeligt antaget, hvor et niveau på op til 2,0 mio. kr. kan vise sig at være et realistisk niveau.

Naalakkersuisut har derfor haft et ønske om at hæve beløbsgrænsen til et niveau så der er meget stor sikkerhed for at afkastet fra fondsmidlerne ikke bare kan dække driftsudgifterne, men også overstige disse, så der fra starten er sikret et bæredygtigt grundlag for Råstoffondens drift. Også hvis det skulle vise sig at de råstofindtægter der udløste aktiveringen af fonden kun var et engangstilfælde, eller en del af indtægterne er "materielle aktiver", der ikke giver noget egentligt afkast. Så længe Grønland ikke er et etableret mineland, så er der ikke sikkerhed for at der årligt tilføres nye midler til fonden.

Ulemper:

Der ses generelt ikke nogen fordele ved at fastholde et så lavt beløb for fondens etablering, at der er en åbenlys risiko for, at fondens drift skal finansieres ved en vedvarende reduktion af finanslovsbevillingerne til andre formål.

Målet med fonden var at sikre økonomisk ansvarlighed – ikke at bruge penge unødvendigt til fondens drift inden der kommer indtægter af et omfang, hvor igangsættelse af fonden giver økonomisk mening.

Spørgsmål 2: Om igangsættelse af Råstoffonden

Det er udvalgets forståelse på baggrund af besvarelse af § 37 spørgsmål fra Andreas Uldum, at behovet for at hæve beløbet for fondens igangsættelse fra 5 mio. til 75 mio. kr. blandt andet beror på, at det af Cairn Energy donerede oliebekæmpelsesudstyr har en nominel værdi på 20 mio. kr., hvilket medfører at fonden skal igangsættes.

Det fremgår ligeledes af Naalakkersuisuts svar at Råstoffondens sekretariat forventes at have en driftsudgift på 1-2 mio. kr. om året. Udvalget må i den forbindelse nødvendigvis antage at Naalakkersuisut baserer denne beregning på, at der med det samme ved fondens etablering opstartes et sekretariat med flere medarbejdere.

- 2.a Der ønskes en kortfattet juridisk redegørelse for, hvorfor det af Cairn Energy til Grønland overdragne udstyr anses at falde indenfor indtægtsdefinitionen i Selvstyrelovens § 7, stk. 2, nr. 1-4. Redegørelsen anmodes også om at omfatte en juridisk vurdering af, hvorledes Grønland kan overtage brugs- eller ejendomsretten til dette udstyr uden at dette omfattes af indtægtsdefinitionen.

Svar:

Selvstyrelovens § 7 stk. 2, nr. 1, omfatter enhver indtægt, som modtages af selvstyret i henhold til konkrete tilladelser meddelt efter råstoffloven. Cairn Energys overdragelse af udstyret til selvstyret vil ske i henhold til en aftale om samfundsmæssig bæredygtighed (en IBA-aftale) indgået med Cairn Energy som led i selskabets opfyldelse af sine forpligtelser efter en konkret efterforskningstilladelse. Den vederlagsfrie overdragelse af udstyret vil således medføre en indtægt, som modtages af selvstyret (landskassen) i henhold til aftalebestemmelser fastsat i medfør af efterforskningstilladelsen. Selvstyrets indtægt ved den vederlagsfrie modtagelse af udstyret vil derfor være en indtægt modtaget i henhold til en råstoffilladelse og dermed også en råstoffindtægt efter selvstyrelovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Hvis selvstyret i stedet lejer eller leaser udstyret mod betaling af et leje- eller leasingbeløb, der er lavere end markedsprisen, vil selvstyret ligeledes modtage en konkret økonomisk fordel. Den må anses for en indtægt for selvstyret efter selvstyrelovens § 7, stk. 1, nr. 1. Ellers ville lovens regler om råstoffindtægter og bloktilskud uden videre kunne omgås fuldstændigt af selvstyret, hvis det som vederlag efter råstoffilladelser kun modtog vederlagsfri brugsret i årtier til aktiver, som f.eks. huse, andre bygninger, veje, havne, flyvepladser, fly, helikoptere, fiskefartøjer, passagerskibe, andre skibe og it-og kommunikationsudstyr.

Selvstyrelovens regler om råstofindtægter og bloktilskud ville også kunne omgås helt eller delvist af selvstyret, hvis det i stedet for en vederlagsfri brugsret modtog en lejeret eller leasingret mod betaling af et symbolsk beløb på f.eks. 1 kr. eller ethvert andet beløb, der er lavere end markedsprisen for leje eller leasing.

Det er således Naalakkersuisuts opfattelse, at indtægtsdefinitionen også omfatter den vederlagsfri overdragelse af beredskabsudstyr som led i en IBA-aftale indgået i henhold til en konkret efterforskningstilladelse.

Det er videre Naalakkersuisut klare opfattelse at den foreslåede model med leasing vil være en omgåelse af selvstyrelovens indtægtsdefinition og i strid med selvstyreloven forudsætning om, at selvstyret og staten loyalt samarbejder om opfyldelse af lovens formål.

Det er forudsat i selvstyreloven, at Naalakkersuisut og regeringen løbende skal give hinanden indsigt i alt relevant materiale vedrørende opgørelse af indtægter efter indtægtsdefinitionen. Det vil ikke være retvisende og ikke i overensstemmelse med selvstyrets loyalitetsforpligtelse, hvis værdien af beredskabsudstyret konverteres til en leasingret med et fiktiv leasingsvederlag på 1 kr.

Naalakkersuisut må derfor tage afstand fra forslag, som kan opfattes som retlig omgåelse.

Efter Naalakkersuisuts opfattelse vil der være tale om et eklatant brud på den forudsætning selvstyreloven bygger på om udøvelse af gensidig respekt og tillid i samarbejdet mellem Naalakkersuisut og regeringen. Dette vil kunne give anledning til, at regeringen vil kunne rejse krav om en genforhandling af indtægtsdefinition eller en skærpet, direkte kontrol med Naalakkersuisuts opgørelse af indtægter omfattet af indtægtsdefinitionen i selvstyrelovens § 7, stk. 2.

- 2.b Kan Naalakkersuisutmedlemmet bekræfte at det af lov om Grønlands Råstof-fond i bemærkningerne til § 23 fremgår og tages udgangspunkt i, at råstoffondens sekretariat som minimum kan bestå blot af én direktør, der således alene varetager fondens daglige drift under ansvar overfor bestyrelsen.

Og kan det entydigt afvises at lovgiver som følge heraf må anses at have vurderet, at det ikke ville være fornødent at rekruttere et større personale til fondens drift straks fra fondens opstart?

Svar:

I tilknytning til finanskrisen som fortsat giver store udfordringer i form af turbulente aktivmarkeder, er der kommet øget fokus på, at hvert medlem af bestyrelsen i de finansielle virksomheder skal have fyldestgørende erfaring for at bestribe hvervet som bestyrelsesmedlem i den konkrete finansielle virksomhed. Den finansielle krise indebærer et behov for god risikoidentifikation samt god risikoomåling og -styring, herunder implementering af nødvendige systemer til at underbygge dette.

Den viden og erfaring, som bestyrelsen som minimum skal besidde, indebærer fx, at den skal være i stand til at udfordre direktionen, herunder stille relevante spørgsmål til direktionen og forholde sig kritisk til svarene. Dette indebærer endvidere høje krav til direktionens kompetencer.

Disse krav påvirker den aflønning, der må forventes at skulle afholdes til en professionel bestyrelse og direktion.

I nedenstående indikative budget udarbejdet af PWC er der forudsat ansættelse af en direktør med et månedligt samlet vederlag på 50.000 kr., en bestyrelsesformand med et årligt vederlag på 100.000 kr. samt 5 øvrige bestyrelsesmedlemmer med et årligt vederlag på 50.000 kr., som vurderes at være markedskonforme for professionelle ledelsesmedlemmer. Der er endvidere skønnet nogle administrative udgifter i øvrigt.

	1.000 kr.
Vederlag, best.formand	100
Vederlag, 5 best. medl.	250
Løn, direktør	600
Løn, adm. medarbejder	300
Revision	100
Advokat	100
Kontorudgifter	150
IT udgifter	100
Tryksager / informationsmateriale	100
Kapitalforvaltningsudg.	200
I alt	<u>2000</u>

- 2.c Det fremgår af bemærkningerne til Landstingslov om Grønlands Råstoffond, at den administrative udgift til drift af fonden samlet set forventes at udgøre 450.000 kr. om året. Imidlertid fremgår det af svaret på et § 37 spørgsmål fra Andreas Uldum, at driftsudgifterne nu vurderes at vil være i omegnen af 1-2 mio. kr. Hvilket er mere end en fordobling siden 2008, hvor Landstingslov om Grønlands Råstoffond blev vedtaget.

Det synes endvidere at fremgå af svaret, at prisudviklingen og udviklingen i afkast kun bærer en mindre del af skylden herfor, og at Naalakkersuisut i dag vurderer, at forventningerne til driftsudgifterne fra starten har været sat alt for lavt.

Var forslaget til Landstingslov om Grønlands Råstoffond i sin tid ikke tilstrækkeligt forberedt eller blev Inatsisartut simpelthen fejlinformeret med hensyn til de økonomiske konsekvenser af lovforslaget?

Svar:

Den nuværende regering kan generelt ikke udtale sig om den tidligere regering. Men mener ikke, at der var tale om misinformering. Kravene til en forsvarlig styring af komplicerede virksomheder med finansielle risici, jf. blandt andet de danske pengeinstitutter er steget markant efter bankkrisen.

- 2d. Er det tænkeligt at man indenfor lovens rammer i stedet for at vælge at igangsætte fonden med et fuldt udbygget sekretariat, og et heraf følgende angiveligt behov for en startkapital på 75 mio.kr, kan finde andre administrative modeller for fondens administration, der tilgodeser en igangsættelse af fonden ved et mindre startbeløb end 75 mio.kr.?

Svar:

Alt er muligt – hvis man nedsætter kravene til en forsvarlig styring og drift. Det må dog påpeges, at dette indebærer en forøget risiko for, at der ikke sker en forsvarlig forvaltning samt en forøget risiko for, at der kan blive truffet beslutninger, som på længere sigt vil skade grønlandske finansielle og samfundsmæssige interesser. Det må i den forbindelse ikke glemmes, at råstoffonden potentielt vil skulle tage investeringsbeslutninger på komplicerede finansielle markeder, som kræver indsigt for at kunne foretage optimale beslutninger.

Risikoen for besvigelser må heller ikke undervurderes. Der er mange eksempler på, at dårlig ledelse og uprofessionel forvaltning i form af dårlig intern kontrol fører til en forøget risiko for uhensigtsmæssigheder.

- 2.e Kan Naalakkersuisut i den sammenhæng pege på en konkret model, der kunne tænkes brugbar i forhold til spørgsmål 2.d?

Svar:

Man kan altid vælge modeller, som indebærer en lavere standard, lavere kontrolniveau og et lavere kompetence niveau hos direktør og bestyrelse, men det kan med de senere års udvikling i den finansielle sektor ikke anbefales.

Spørgsmål 3: Ændringsforslag

Som bekendt overvejer udvalget at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget. Et sådant ændringsforslag kunne tænkes at tage udgangspunkt i en ændring af råstoffondslovens ikrafttrædelsesbestemmelse således, at fonden først træder i kraft på et tidspunkt, hvor Selvstyrets råstofindtægter f.eks. 3 år i træk overstiger f.eks. 15 mio. kr. årligt eller efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen i den gældende lovs § 50 skulle i givet fald ændres, således at den fik følgende ordlyd: "*Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Inatsisartut 3. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at selvstyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 15 mio. kr. eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts nærmere bestemmelse, såfremt Naalakkersuisut måtte*

vurdere, at selvstyrets råstofindtægter har nået et niveau, hvor igangsættelse af råstoffonden må anses som ønskelig”.

- 3.a Vil det være teknisk og administrativt muligt for Naalakkersuisut at administrere en sådan ikrafttrædelsesbestemmelse?

Svar:

Ja – men det ville ikke sikre at der var dækning for fondens drift – hvis vi f.eks. tre år i træk modtog beredskabsudstyr.

- 3.b Kan Naalakkersuisut konkret pege på et andet beløb end det i udvalgets overvejede ændringsforslag anførte, som mere praktisk administrerbart?

Svar:

Der kunne i defineres en supplerende regel, der foreskrev, at råstoffonden umiddelbart kunne igangsættes også ved lavere indtægter end 75 mio. kr., hvis Naalakkersuisut vurderer det for godtgjort, at der også i fremtiden må antages at være indtægter af en vis størrelse.

- 3 c. Hvis det påtænkte ændringsforslag vedtages i uændret form, hvorledes har så Naalakkersuisut konkret tænkt sig at sikre, at råstofindtægter på mere end 15 mio. kr. i årene forud for etableringen af råstoffonden opspares og forrentes på en måde, som sikrer, at disse midlertidige indtægter også kommer vore efterkommere til gode?

Svar:

Som det fremgår af § 37 svaret: vil Naalakkersuisut ikke vil anbefale at indtægterne under 75 mio. kr. bruges til forøgede driftsudgifter. Indtægterne anbefales sparet op eller brugt til engangsinvesteringer, som understøtter en langsigtet økonomisk holdbarhed.

Finansforvaltningen varetages af Finansdepartementet efter principper om et markedsafkast uden at tage uacceptable risici.

- 3 d. I hvilke andre lande i og uden for Norden, er der, før samfundet har oppebåret råstofindtægter i større omfang, ved lov truffet forberedelse til etablering af en råstoffond, og ved hvilken minimumsindtægt har etableringen skullet finde sted?

Svar:

Lov om Statens Petroleumsfond blev vedtaget i 1990. Den blev i 2006 erstattet af Lov om Statens Pensjonsfond. I bemærkningerne til § 8 står: "Det foreslås at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Regjeringen vil søke å etablere et petroleumsfond etter disse retningslinjer fra og med 1. januar 1991." Den første indbetaling skete først i 1996, efter at nationalregnskabet i 1995 udviste overskud. Indbetalingen i 1996 var på i alt 46,3 mia. norske kroner.

Oplysningerne kan findes i Årsrapporten fra 1998, der var den første årsrapport Norges Bank udgav om Petroleumsfonden. Den kan findes på nedenstående link.

http://www.nbim.no/Global/Reports/2000_1999_%201998/1998%20hele.pdf

Spørgsmål 4: Forrentning af fondskapital

Naalakkersuisut har i svaret til Andreas Uldum generelt skønnet, at det nok er nødvendigt at opspare 75 mio. kr. i råstoffonden for blot at sikre et afkast på 1-2 mio. kr. årligt til at finansiere fondens drift. Dette svarer til en årlig forrentning af den opsparede kapital på mellem 1,3 og 2,6 procent. Til sammenligning kan man f.eks. se på, at den Norske Oliefond i 2009 forrentede sin opsparede kapital med 25,9 procent¹.

4.a Finder Naalakkersuisutmedlemmet, i lighed med udvalget, at vi i Grønland bør stille større noget større krav til en langsigtet forrentning af vore opsparede midler end blot 1,2-2,6 procent? En så lav forrentning vil jo næppe være nok til blot at modsvare den årlige inflation, hvilket betyder, at de opsparede midler i fonden reelt mister i værdi!

Svar:

Medlemmet af Naalakkersuisut har indhentet følgende beregning fra PWC:

Markedsværdien i den norske olie fond "Statens pensjonsfond Utland" steg med NOK 234 mia. til i alt NOK 3.312 mia. i 2011.

Fonden havde et negativt aktieafkast på NOK 86 mia. i 2011, mens tilførslen fra den norske stat udgjorde i alt NOK 271 mia. En svækkelse af den norske krone kurs mod flere store valuta øgede markedsværdien på fondsbeløbet med NOK 49 mia. i 2011. Hvilket totalt set giver stigningen i markedsværdien på i alt NOK 234 mia. i 2011.² **Dette kan dog ikke henføres til afkastet, der har været negativt.**

Fondens investeringsportefølje inkluderer både ejendomsinvesteringer, renteinvesteringer og aktieinvesteringer.

Nedenfor ses forskellige grafer med oplysninger omkring den historiske udvikling i Statens pensjonsfond Utland målt i; markedsværdien over tid, ændring i markedsværdien over tid, fondets samlede årlige afkast over tid (eksklusiv ejendomsinvesteringer), afkast aktieinvesteringer over tid og afkast målt på renteinvesteringer over tid.

¹ http://borsen.dk/nyheder/investor/artikel/1/194906/norsk_statsfond_hoester_milliarder.html.

² Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/markedsverdi/>

Det kan iagttages, at der er tale om meget svingende afkast over tid, særligt når der ses på aktieafkastene.

Et simpelt gennemsnit af Petroleumsfondens årlige afkastprocenter for perioden 1998-2011, jf. tabellen "Fondets årlige avkastning" er 4,76%. Selvom dette ikke er en præcis opgørelse af afkastet viser dette niveau, at niveauet for afkast ikke har været på et specielt højt for den norske Petroleumsfond, selvom man i fonden har taget risici ved at investere i en væsentlig aktieandel.

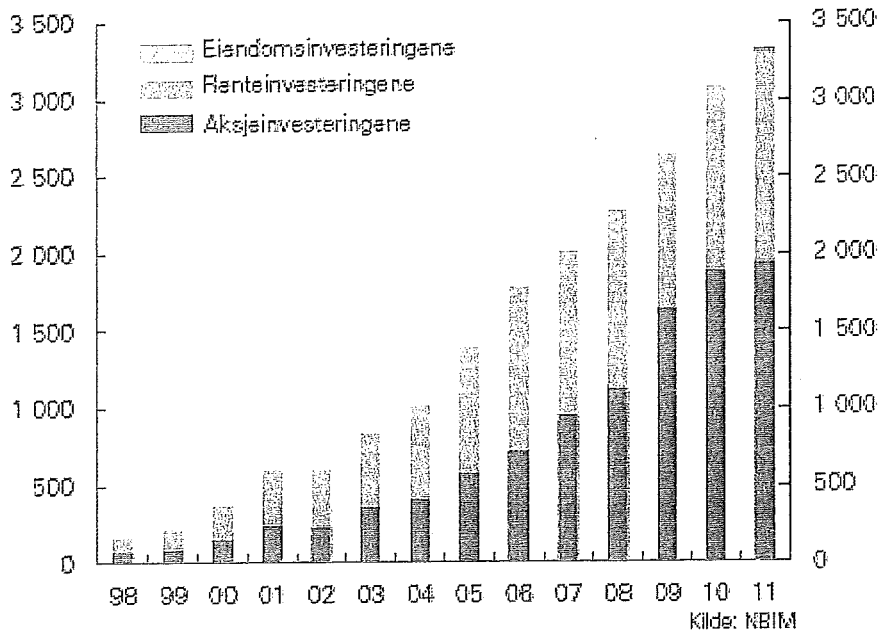
Dette underbygges yderligere af, at fondens nuværende formue på ca. 3.300 mia. kr. i høj grad kan henføres til de årlige tilførsler, der udgør i niveau 2.500 mia. kr., og at afkastet over perioden 1998 - 2011 har udgjort i niveau 800 mia. kr. eller kun ca. en fjerdedel af den samlede tilvækst.

Med en forsigtig investeringsstrategi og de nuværende lave renter, må Råstof-fonden i Grønland også i den kommende årrække imødesee et begrænset afkast.

Til yderligere illustration af dette kan det tilføjes, at den effektive rente på en dansk statsobligation og en dansk realkreditobligation for nuværende udgør følgende (den 11/4 – 2012):

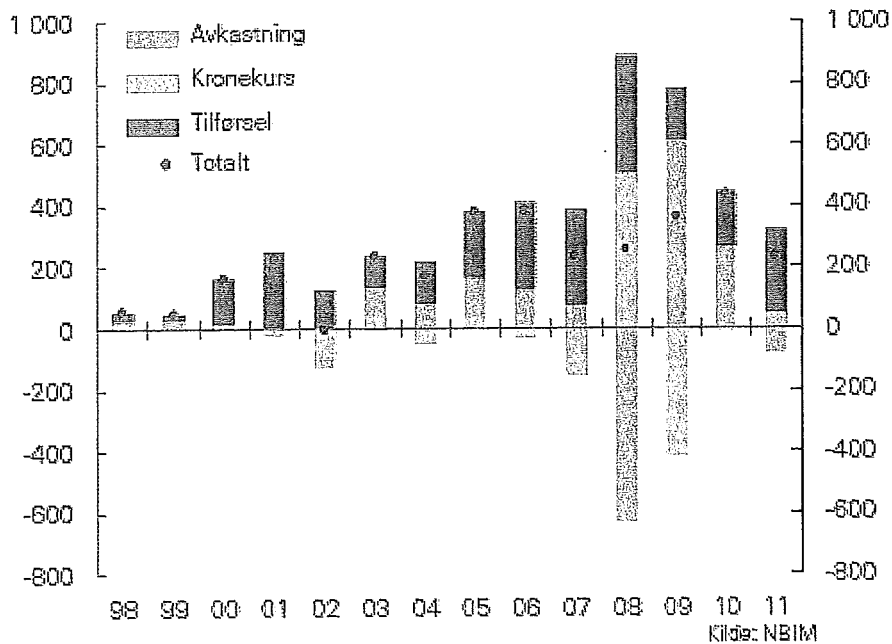
	Dansk statsobligation	Dansk realkreditobligation
1-årig løbetid	0,15%	0,66%
5-årig løbetid	0,66%	1,66%
10-årig løbetid	1,72%	2,78%

Markedsverdien av fondet per kvartal. Milliarder kroner

Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/markedsverdi/>

Endring i markedsverdi av fondet. Milliarder kroner

Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/markedsverdi/>

	Fondets avkastning Prosent	Referanseporteføljens avkastning Prosent	Relativ avkastning Prosentpoeng
1999	12,44	11,21	1,23
2000	2,49	2,22	0,27
2001	-2,47	-2,62	0,15
2002	-4,74	-5,04	0,30
2003	12,59	12,04	0,55
2004	8,94	8,39	0,54
2005	11,09	10,03	1,06
2006	7,92	7,78	0,14
2007	4,26	4,50	-0,24
2008	-23,30	-19,93	-3,37
2009	25,62	21,49	4,13
2010	9,62	8,57	1,06
2011	-2,54	-2,42*	-0,13*

*Eksklusive eiendom

Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/avkastning/>

Avkastning på fondets aksjeinvesteringer

	Fondets avkastning Prosent	Referanseporteføljens avkastning Prosent	Relativ avkastning Prosentpoeng
1999	34,81	31,32	3,49
2000	-5,82	-6,31	0,49
2001	-14,60	-14,66	0,06
2002	-24,39	-24,47	0,07
2003	22,84	22,33	0,51
2004	13,00	12,21	0,79
2005	22,49	20,33	2,16
2006	17,04	17,13	-0,09
2007	6,82	5,67	1,15
2008	-40,71	-39,55	-1,15
2009	34,27	32,41	1,86
2010	13,34	12,61	0,73
2011	-8,36		-0,48

Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/avkastning/>

Avkastning på fondets renteinvesteringer

	Fondets avkastning Prosent	Referanseporteføljens avkastning Prosent	Relativ avkastning Prosentpoeng
1999	-0,99	-1,00	0,01
2000	8,41	8,34	0,07
2001	5,04	4,96	0,08
2002	9,90	9,41	0,49
2003	5,26	4,77	0,48
2004	6,10	5,73	0,37
2005	3,82	3,46	0,36
2006	1,93	1,68	0,25
2007	2,96	4,26	-1,29
2008	-0,53	6,07	-6,60
2009	12,49	5,13	7,36
2010	4,11	2,58	1,53
2011	6,51		0,51

Kilde: <http://www.nbim.no/no/Investeringer/avkastning/>

I henhold til § 27 skal bestyrelsen ved placeringen af fondens midler sikre at der opnås en betryggende sikkerhed og det størst mulige afkast. Investeringsprofilen, herunder vægtningen mellem risiko og afkast, vil være bestyrelsens ansvar. Der er normalt den sammenhæng mellem risiko og afkast, at hvis risikoen stiger eller er høj, så vil der også være krav om et stigende eller højt afkast. Det må dog forventes at bestyrelsen, specielt de første år efter fondens oprettelse, vil vægte sikkerhed højt, og dermed ikke vil satse på et stort afkast. I praksis betyder det placering primært i sikre obligationer, og et forventet afkast på 2 – 3 % med det nuværende renteniveau.

Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen

Medlem af Inatsisartut Andreas René Uldum, Demokraterne
HER

BILAG

Svar på § 37-spørgsmål nr. 2012-087 til Naalakkersuisut vedrørende forslag om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond

12. april 2012
Sagsnr. 2012-060499
Dok. Nr.

I medfør af Inatsisartuts forretningsordens § 37 har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: lsiln@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Begrundelse:

Det er et uomgængeligt faktum, at vores økonomiske midler altid er begrænsede. Derfor vil vi altid være nødsaget til at prioritere vores midler. Uanset hvor store nye indtægtskilder vi eventuelt måtte finde, vil der altid opstå idéer til nye udgifter, som mere end modsvares de øgede indtægter. I en situation, hvor landskassens råstofindtægter er stigende, vil denne politisk-økonomiske adfærd kunne medføre den såkaldte "hollandske syge" i økonomien. Med "hollandsk syge" forstås konkret en overophedning af økonomien grundet overdrevent indenlandsk forbrug af råstofindtægter.

For at forebygge et sådant problem, og vel i erkendelse af vores egen begrænsede politisk-økonomiske ansvarlighed, vedtog det daværende Landsting i 2008 en lov en råstoffond efter forbillede fra den norske oliefond.

De første spadestik til denne råstoffond blev taget for snart 8 år siden, hvor det daværende Landsstyremedlem for Selvstyre, Råstoffer og Justitsområdet den 27. august 2004 i en kronik i Sermitsiaq med titlen "En grønlandsk oliefond" ganske fremsynet fremlagde sine visioner for en kommende oliefond. Det daværende Landsstyremedlem så klart, at det handlede om at etablere en sådan fond inden olierusen gjorde det umuligt at tænke klart og nøgternt. Allerede i 2004 så man således politisk klart, at det i en situation, hvor oliepengene fossede ind, var vigtigt at opspare midler til sikring af fremtidige generationers velfærdsordninger og for at undgå inflation (som vil udhule bloktilskuddet) og stigende omkostningsniveau.

Tilsvarende tanker lå bag vedtagelsen af loven om en råstoffond i 2008 (EM2008/6). Loven blev vedtaget af et enigt Landsting, som med vedtagelsen af flere gode ændringsforslag endda udbyggede og sikrede fondskonstruktionen, således at fonden ikke skulle blive brugt til at lukke huller i de årlige finanslove på grund af manglende politisk mod og vilje til at foretage en prioritering af de økonomiske midler.

Det fremgår af § 50 i loven, at:

"Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Landstinget 1. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at hjemmestyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 5 millioner kr."

Til min uro ser jeg imidlertid nu, at Naalakkersuisut påregner at fremlægge et lovforslag om ændring af denne bestemmelse i loven om råstoffonden (FM2012/52) – et lovforslag, der synes direkte i modstrid med de intentioner om økonomisk ansvarlighed, som et enigt Landsting/Inatsisartut igennem en årrække har bakket op om, idet man nu vil hæve den anførte beløbsgrænse fra 5 til 75 mio. kr.

Min uro blev ikke mindre, da jeg i Sermitsiaq nr. 10 af 9. marts 2012 læste en mildest talt misforstået fremstilling af dette lovforslag og baggrunden for dette.

Spørgsmål 1:

Det fremgår af forelæggelsesnotatet til FM2012/52, at et formål med forslaget er at sikre parallelitet med selvstyrelovens beløbsgrænse for reduktion i statens bloktilskud. Der sigtes her til Selvstyrelovens § 8, ifølge hvilken bloktilskuddet reduceres, såfremt selvstyrets råstofindtægter overstiger 75 mio. kr. i et givent år. Dette beløb reguleres jfr. selvstyrelovens § 8, stk. 2, årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på (den danske) finanslov det pågældende år.

I det foreliggende lovforslag om ændring af råstoffonden søges denne reguleringsmekanisme paralleliseret, idet der i lovforslagets nr. 2 lægges op til en regulering af beløbsgrænsen på 75 mio. kr. med "... *stigningen i det generelle pris og lønindeks på finansloven det pågældende år.* ". Denne regulering skal finde sted pr. 1. januar 2010; d.v.s. med virkning 2 år tilbage i tiden.

Da loven om råstoffonden er en grønlandsk lov forstås der med "finansloven" selvfølgelig den *grønlandske* finanslov. Bevillingerne på den grønlandske finanslov reguleres imidlertid ikke med de samme procentandele, som bevillingerne på den danske finanslov. Den tilsigtede parallelitet vil derfor kun være 1-årig – stik imod de angivelige intentioner med lovforslaget.

Naalakkersuisut bedes bekræfte, at lovforslaget om råstoffonden på den ovenfor anførte vis bygger på en misforståelse eller indeholder en utilsigtet fejl. Det ønskes i denne forbindelse oplyst, hvorvidt Departementet for Finanser i sit høringssvar over lovforslaget har påpeget denne misforståelse/fejl.

Svar:

Der er ikke tale om en fejl. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det at tydeligt at der skal ske en regulering svarende til § 8, stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre, d.v.s. når der i lovforslaget er anført at reguleringen skal ske i "*overensstemmelse med stigningen i det generelle pris og lønindeks på finansloven det pågældende år.* ", så refereres der til den danske finanslov.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det at Departementet for Finanser ingen bemærkninger havde.

Spørgsmål 2:

Forslaget til lovændring indebærer, at Selvstyrets råstofindtægter først skal gå ind i en råstoffond, efter at Selvstyrets råstofindtægter ét år har oversteget 75 mio. kr.), hvilket er den samme beløbsgrænse, som i henhold til selvstyreloven indebærer, at bloktilskuddet beskæres.

Det fremgår som nævnt af forelæggelsesnotatet, at opnåelse af en sådan parallelitet er et af formålene med lovforslaget, men ikke hvilke fordele Naalakkersuisut ser ved en sådan parallelitet.

Lovbemærkningernes redegørelse for forslagets hovedpunkter giver dog antydningen af en forklaring:

"Med dette forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond opnås overensstemmelse mellem Selvstyrelovens bestemmelse om reduktion i Statens tilskud og dermed det tidspunkt, hvor der kan konstateres et reelt behov for oprettelse af Grønlands Råstoffond."

Paralleliteten skal med andre ord sikre, at Råstoffonden ikke etableres, før råstofindtægterne bliver så store, at bloktilskuddet beskæres, og der dermed er et "reelt behov for oprettelse af Grønlands Råstoffond".

For dem, der har været med til at vedtage den gældende landstingslov om Grønlands Råstoffond, må denne argumentation forekomme overraskende og ikke videre velgenemtænkt.

Meningen var jo, at Råstoffonden, når først bloktilskuddet begynder at blive beskåret, skal kunne udbetale midler til Selvstyret, svarende til, hvad Selvstyret mister i bloktilskud. Dette fremgår klart af landstingslovens § 7, stk. 2.

Landstingsloven skal med andre ord sikre parallelitet mellem det tidspunkt, hvor bloktilskuddet begynder at blive beskåret og det tidspunkt, hvor Selvstyret begynder at modtage penge fra fonden. Indbetalingerne til fonden skal derimod påbegyndes, så snart råstofindtægterne er store nok til at dække fondens driftsudgifter.

Meningen med Råstoffonden er jo, at den – ved at opsuge råstofindtægterne – skal hindre en stigning i det offentlige forbrug, som ville føre til inflation og forringet konkurrenceevne. Men risikoen for at råstofindtægter medfører inflation og forringelse af konkurrenceevne opstår ikke først, når råstofindtægterne når et niveau på 75 mio. kr. om året.

Samtidig skader det jo heller ikke, at Råstoffonden forud for, at den skal påbegynde udbetalingerne til Grønlands Selvstyre, har opbygget en robust kapital og et afkast, som helt eller delvist kan dække udbetalingerne!

Jeg beder på denne baggrund Naalakkersuisut uddybe, hvilke fordele Naalakkersuisut ser ved at knytte lovens ikrafttræden (og dermed fondens oprettelse) til selvstyrelovens

grænse for, hvor store råstofindtægter Selvstyret kan oppebære, uden at bloktilskuddet beskæres.

Svar:

Naalakkersuisut har ønsket at hæve beløbsgrænsen, som nævnt i forelæggelsesnotatet, for at sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag ved fondens oprettelse, så afkastet ikke spises op af administrationsudgifter, eller kapitalgrundlaget ligefrem udhules. Ved at hæve beløbet til 75 mio. kr. sikres det at kapitalgrundlaget er så stort at fonden kan vokse, selv hvis der de følgende år ikke sker indbetalinger til fonden. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at med den nuværende ikrafttrædelsesbestemmelse skal råstoffonden etableres blot råstofindtægterne i et år overstiger 5 mio. kroner, uanset om de i de næste mange år falder til 0 kroner.

Se i øvrigt besvarelsen af spørgsmål 4.

Spørgsmål 3:

Det fremgår af forelæggelsesnotatet til FM2012/52, at "*Da landstingslov om Grønlands Råstoffond blev vedtaget i 2008 var lov om Grønlands Selvstyre endnu ikke vedtaget og beløbsgrænsen for råstofindtægter med den definition heraf, der følger af selvstyreloven, endnu ikke kendt*".

Landstingsloven om Råstoffonden blev vedtaget d. 26. november 2008, dagen efter den grønlandske folkeafstemning om selvstyre. Lov om Grønlands Selvstyre blev vedtaget d. 19. maj 2009. Formelt er udsagnet i forelæggelsesnotatet således korrekt.

Lov om Grønlands Selvstyre bygger imidlertid på et lovudkast, udfærdiget af Den Grønlandsk-Danske Selvstyrekommission, som en del af kommissionens betænkning. I dette lovudkast er beløbsgrænsen for råstofindtægter fastsat til 75 mio. kr., jf. lovudkastets § 8, stk. 1:

"§ 8. Tilfalder der Grønlands Selvstyre indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, jf. § 7, reduceres statens tilskud til selvstyret med et beløb, der svarer til halvdelen af de indtægter, som i det pågældende år ligger over 75 mio. kr."

Den Grønlandsk-Danske Selvstyrekommissions betænkning inklusive udkastet til lov om Grønlands Selvstyre blev underskrevet den 17. april 2008. Betænkningen blev overdraget til det daværende hjemmestyre ved en reception i Katuaq tirsdag den 6. maj 2008 kl. 10.00.

Henset til Selvstyrekommissionens sammensætning forekommer det vanskeligt at tro, at nogen kan have været i tvivl om, hvorvidt kommissionens udkast til Lov om Grønlands Selvstyre ville kunne opnå flertal i Folketinget.

Det fremgik da også af det daværende finansudvalgs betænkning om råstoffonden på EM08:

"Nærværende forslag blev oprindeligt fremsat til behandling på EM2007. Da det blev anset, at forslagens behandling burde afvente færdiggørelsen af Selvstyrekommis­ sionens arbejde, blev forslagens 1. behandling udsat til FM08." (EM 2008/6).

Jeg beder på denne baggrund Naalakkersuisut bekræfte, at det på tidspunktet for vedtagelsen af Landstingslov om Grønlands Råstoffond var det daværende Landsstyres faste overbevisning, at selvstyrelovens beløbsgrænse for råstofindtægter ville blive fastsat til 75 mio. kr., og ikke 5 mio. kr. svarende til den indtægtsgrænse, som er bestem­ mende for, hvornår Landstingslov om Grønlands Råstoffond træder i kraft.

Jeg beder endvidere – set i lyset heraf – Naalakkersuisut bekræfte, at den ovenfor cite­ rede del af forelæggelsesnotatet er i bedste fald irrelevant og i værste fald egnet til at give Inatsisartut og offentligheden en fejlagtig opfattelse af, at den nærmere udformning af den gældende Landstingslov om Grønlands Råstoffond hvilede på et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Svar:

Det nuværende Naalakkersuisut har ikke mulighed for at udtale sig om hvorvidt det var det daværende Landsstyres faste overbevisning at selvstyrelovens beløbsgrænse ville blive 75 mio. kr.

Citatet fra forelæggelsesnotatet er korrekt. I forbindelse med selvstyreforhandlingerne var det specielt råstofområdet og fordelingen af indtægterne der var uenighed om. Selv om der var lavet udkast til Lov om Grønlands Selvstyre hvor beløbet på 75 mio. kr. var indarbejdet, så var forhandlingerne endnu ikke afsluttet, hvorfor det ikke var sikkert at beløbsgrænsen ville blive på 75 mio. kr.

Inatsisartut behandlede den 28. november 2008 forslag til landstingsbeslutning om, at Grønlands Hjemmestyre opfordrer den danske regering til at fremme vedtagelse af for­ slag til lov om Grønlands Selvstyre samt, forslag til lov om forskellige forhold i forbindel­ se med Grønlands Selvstyre og lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindel­ se med Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområder. Naalakkersuisut kunne der­ for først efter 2. behandling af beslutningsforslaget meddele staten Inatsisartuts beslut­ ning i sagen.

Op til behandlingen af Forslag til Lov om Grønlands Selvstyre var dette af Statsministe­ riet sendt til høring. Høringssvarene gav dog ikke anledning til ændringer i lovforslagene eller bemærkningerne hertil men også af respekt for høringsproceduren kunne man ikke uden videre lægge til grund at beløbsgrænsen ville blive på 75. mio. kr.

Spørgsmål 4:

Det fremgår af forelæggelsesnotatet, at "det er nu Naalakkersuisuts vurdering, at en kapital på 5 mio. kr. ikke længere vil være stor nok til at kunne give et tilstrækkeligt af­ kast til at dække fondens udgifter til bestyrelse og ledelse og administration.". (Min fremhævelse).

Ved den gældende landstingslovs vedtagelse i 2008 vurderedes en kapital på 5 mio. kr. at kunne give et tilstrækkeligt afkast til at dække disse udgifter. Hvis dette ikke længere er tilfældet, må årsagen være, enten at udgifterne til bestyrelse, ledelse og administrati-

on i dag må påregnes at være højere, end det var tilfældet i 2008, *eller* at der ikke længere kan forventes et så højt afkast (eller eventuelt en kombination af disse to forhold).

Ved den gældende landstingslovs vedtagelse blev de årlige driftsudgifter til bestyrelse og ledelse vurderet til fra starten at udgøre mindst 450.000 kr. årligt. (Dette fremgår af lovbemærkningerne).

Det indekserede reguleringspristal for perioden 2008-2011 er iflg. Grønlands Statistiks statistikbank øget fra indeks 100 til 107,9. Det vil sige en stigning på lige under 8 procent. I dag må der således med sandsynlighed påregnes en udgift til drift af råstoffonden, som er 8 procent højere, end tilfældet var i 2008, da landstingsloven blev vedtaget.

For at opnå en tilsvarende forhøjelse af afkastet, må Råstoffondens kapital derfor øges, svarende til udviklingen i pristallet, d.v.s. med 8 procent. Med andre ord vil en forhøjelse af den gældende beløbsgrænse med blot 400.000 kr. være tilstrækkeligt til at dække den forhøjelse af administrationsudgifterne, som er en følge af prisudviklingen.

Naalakkersuisut har som bekendt valgt at foreslå beløbsgrænsen for lovens ikrafttræden hævet til 75 mio. kr. Hvis forslaget alene havde til formål at opveje den forhøjelse af administrationsudgifterne, som er en følge af prisudviklingen, ville en beløbsgrænse på 5,4 mio. kr. have været tilstrækkelig.

Lovforslaget må dog også ses i lyset af, at der måske ikke længere kan påregnes så højt et afkast af Råstoffondens kapital. Dette kan illustreres ved at se på udviklingen i den lange obligationsrente.

Ved vedtagelsen af landstingsloven om råstoffonden i 2008 lå den lange obligationsrente på omkring 5,7 procent. I dag ligger den på lige under 4 procent. Det vil sige et relativt fald på omkring 30 procent.

Dette kunne meget vel tale for at nedjustere forventningerne til Råstoffondens afkast tilsvarende. Hvis afkastet fortsat skal være tilstrækkeligt til at finansiere fondens administrationsudgifter, skal minimumskapitalen derfor øges med 30 %, svarende til 1.620.000 kr. (hvis også udgiftsudviklingen indregnes).

Den minimumskapital på 5 mio. kr., som i 2008 vurderedes at være tilstrækkelig til at kunne finansiere Råstoffondens administrationsudgifter, rækker således ikke længere. Pris- og renteutviklingen tilsiger nu en minimumskapital på knap 6,7 mio. kr.

Naalakkersuisut foreslår imidlertid, at beløbsgrænsen hæves til hele 75 mio. kr. Det er påfaldende meget mere end hensynet til fondens administrationsudgifter tilsiger, og vil indebære at fonden går glip af helt unødvendigt store råstofindtægter.

Naalakkersuisut bedes bekræfte, at en beløbsgrænse på 10 mio. kr. (som foreslået i GAs høringssvar til lovforslaget) på nuværende tidspunkt må kunne forventes at sikre Råstoffonden et tilstrækkeligt afkast til at dække fondens udgifter.

Svar:

Naalakkersuisut kan ikke bekræfte at en beløbsgrænse på 10 mio. kr. forventes at kunne sikre tilstrækkeligt afkast til at sikre fondens udgifter, da det reelt betyder at Naalakkersuisut kan forudse udviklingen på aktie- og obligationsmarkederne.

I henhold til § 27 skal bestyrelsen ved placeringen af fondens midler sikre at der opnås en betryggende sikkerhed og det størst mulige afkast. Investeringsprofilen, herunder vægtningen mellem risiko og afkast, vil være bestyrelsens ansvar. Der er normalt den sammenhæng mellem risiko og afkast, at hvis risikoen stiger eller er høj, så vil der også være krav om et stigende eller højt afkast. Det må dog forventes at bestyrelsen, specielt de første år efter fondens oprettelse, vil vægte sikkerhed højt, og dermed ikke vil satse på et stort afkast. I praksis betyder det placering primært i sikre obligationer, og et forventet afkast på 2 – 3 % med det nuværende renteniveau.

Det er desværre ikke lykkedes at finde den oprindelige beregning af hvordan beløbet på mindst 450.000 kr. er fremkommet. I bemærkningerne til lovforslaget blev det dog anført at de gældende retningslinjer for aflønning af bestyrelser med under 400 mio. kr. i omsætning var 70.000 kr. årligt til bestyrelsesformanden, og 35.000 kr. årligt til næstformand og øvrige bestyrelsesmedlemmer. Det giver udgifter alene til bestyrelseshonorarer på 210.000 kr. årligt. Dertil kommer så udgifterne til selve sekretariatet, herunder direktør og en eller flere medarbejdere (muligvis som deltidsansatte), etablering og drift af sekretariatet, udgifter til revisor og kapitalforvalter m.m. Når kapitalgrundlaget er lavt, er udgifterne til kapitalforvalteren(-erne) relativt store. Et umiddelbart skøn vil derfor være at de samlede driftsudgifter de første år, hvor kapitalgrundlaget er begrænset, vil være på mindst 1,0 mio. kr. Med det nuværende afkastniveau på kapitalmarkederne, kræver det et kapitalgrundlag på mindst 20 - 30 mio. kr. alene for at dække driftsudgifterne.

Loven stiller meget høje krav til de kompetencer, som medlemmerne af fondens bestyrelse skal være i besiddelse af. Bestyrelsen skal således tilsammen have viden på højt niveau om retlige forhold, formueforvaltning og investeringer samt økonomiske og erhvervs-mæssige forhold vedrørende efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det kan være svært at finde kandidater til en bestyrelse, der kan opfylde de opstillede krav til kvalifikationer, uden at honorarer til formand og øvrige bestyrelsesmedlemmer afspejler markedsniveauet for honorarer til professionelle bestyrelser. Det må derfor antages, at overslaget i bemærkningerne over udgiften til bestyrelse ikke holder længere og det derfor antages, at honorarerne vil ligge på et væsentligt højere niveau i dag end 70.000 kroner til formand og 35.000 kr. til øvrige medlemmer. I den forbindelse må det forventes, at kravene til bestyrelsesmedlemmernes kompetencer vil være fortsat stigende, jf. eksempelvis de øgede krav til bestyrelser i finanssektoren.

Der er i det hele taget en reel risiko for, at de samlede driftsudgifter vil være langt højere end ovenstående skøn på 1,0 mio. kr., hvor et niveau på op til 2,0 mio. kr. kan vise sig at være et mere realistisk niveau.

Naalakkersuisut har derfor haft et ønske om at hæve beløbsgrænsen til et niveau så der er meget stor sikkerhed for at afkastet fra fondsmidlerne ikke bare kan dække driftsudgifterne, men også overstige disse, så der fra starten er sikret et bæredygtigt grundlag for Råstoffondens drift. Også hvis det skulle vise sig at de råstofindtægter der udløste

aktivering af fonden kun var et engangstilfælde, eller en del af indtægterne er "materielle aktiver", der ikke giver noget egentligt afkast. Så længe Grønland ikke er et etableret mineland, så er der ikke sikkerhed for at der årligt tilføres nye midler til fonden.

Spørgsmål 5:

Hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser vil det have i forhold til inflationsudviklingen, udgiftspres m.v., såfremt selvstyrets driftsudgifter med et slag kan øges med 70 mio. kr. årligt, således som der grundlæggende lægges op til med nærværende forslag? Spørgsmålet skal ses på baggrund af de økonomiske anbefalinger fra Det Økonomiske Råd og Skatte- og Velfærdskommissionen, som begge har anbefalet at de offentlige driftsudgifter reduceres.

Svar:

Det er ikke hensigten at indtægterne fra selskabsskatter og afgifter skal indgå i den daglige drift af Grønlands Selvstyre. De ekstra indtægter fra indkomstskat og selskabsskat fra underleverandører, der har været i 2010 og 2011 som følge af Cairn's efterforskningsboringer, blev ikke indarbejdet i Finansloven, da størrelsen af disse ikke var kendt på tidspunktet for Finanslovens vedtagelse.

Samtidig skal jeg understrege, at Naalakkersuisut ikke vil anbefale at indtægterne under 75 mio. kr. bruges til forøgede driftsudgifter. Indtægterne anbefales sparet op eller brugt til engangsinvesteringer, som understøtter en langsigtet økonomisk holdbarhed.

Uagtet dette er det ikke opfattelsen at en pludselig udvidelse af Selvstyrets udgifter med 70 mio. kr. vil have væsentlig indflydelse på inflationsudviklingen og udgiftspresset. Selvstyrets samlede budgetterede indtægter i Finanslov 2012 andrager 6,4 mia. kr. En ændring på 70 mio. kr. svarer til 1,1 %.

Selvstyrets udgifter fastsættes af Inatsisartut på de årlige Inatsisartut-finanslove og der er derfor ingen sammenhæng med at der måtte tilgå landskassen nogle øgede indtægter fra råstofaktiviteter ved at ændre ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov om Grønlands Råstoffond. Det er således Inatsisartut der ved vedtagelse af de årlige Inatsisartut finanslove kan sikre gennemførelse af den økonomiske politik, som der kan samles et flertal for.

Spørgsmål 6:

Er Det Økonomiske Råd blevet givet selvstændig lejlighed til at udtale sig om det foreliggende lovforslags økonomiske konsekvenser? Og vil Naalakkersuisut i benægtende fald – i lighed med undertegnede – anse det som stærkt fordelagtigt, at Rådets udtalelse indhentes og offentliggøres inden forslaget's 1. behandling i Inatsisartut? Og vil Naalakkersuisut – såfremt rådet måtte anse forslaget som ufordelagtigt for den grønlandske samfundsøkonomi – overveje at trække forslaget tilbage?

Svar:

Det Økonomiske Råd har haft samme muligheder som alle andre til at komme med hørings svar til lovforslaget, som har ligget til høring på høringsportalen. Der påregnes ikke yderligere høringsrunder.

Spørgsmål 7:

I kraft af mit medlemskab af Finans- og Skatteudvalget var jeg under EM11 med til at skrive følgende i vores betænkning til 2. behandlingen af finanslovsforslaget for 2012:

"Udvalget erfarer nu, at der er taget initiativ til et lovforslag til behandling på FM12, således at råstoffonden først sættes i kraft, når råstofindtægterne i løbet af ét regnskabsår har oversteget et beløb, der ligger over den i dag gældende grænse på 5 mio. kr. (Spg. 11.7d samt samrådsspg. 7b). Det fremgår af Naalackersuisuts besvarelse, at der i 2010 var råstofindtægter på 2.94 mio. kr. Vi nærmer os således de 5 mio. kr. Det fremgår videre, at selvstyret i 2012 vil modtage oliebekæmpelsesudstyr til en værdi af mindst 20 mio. kr. Værdien af dette udstyr anses angiveligt som en råstofindtægt, hvorfor loven om råstoffonden med de nugældende regler påregnes at træde i kraft i 2012.

Finansudvalget vil afvente fremsættelsen af det konkrete lovforslag, inden udvalget tager endelig stilling til sagen. Forinden der sættes et lovarbejde i værk, bør det dog overvejes, om problemet med oliebekæmpelsesudstyret kan løses på anden vis. Ligeledes bør en beslutning om ændring af beløbsgrænsen ikke ske uden forudgående grundige overvejelser, i hvilke såvel nationaløkonomiske som generationsfordelingsmæssige faktorer bør inddrages. En ændring af loven om råstoffonden alene med henblik på at øge selvstyrets drifts- og tilskudsudgifter på kort sigt ville være yderst betænkelig, når der henses til vor økonomis langsigtede holdbarhedsproblemer. "

Hvilke konkrete tiltag og overvejelser igangsatte Naalackersuisut på baggrund af det ovenfor citerede – og hvornår? Besvarelses anmodes om *mindst* med angivet citat fra Naalackersuisuts arbejdsrapport herom at inddrage de tre ovenfor i citatet understregede dimensioner.

Svar:

Der har fra forskellig side været forslag oppe om f.eks. at fordele udstyret på kysten så det kan indgå i det lokale beredskab, eller overdrage udstyret til Søværnet. Betingelsen for at Grønlands Selvstyre kan overtage oliebekæmpelsesudstyret er, at det bl.a. kan indgå i Cairn's oliespildsberedskab ved fremtidige efterforskningsboringer, hvorfor den valgte løsningsmodel skal kunne tilgodese dette forhold. Grønlands Selvstyre har heller ikke overvejet at Cairn i stedet overdrager udstyret til staten via Søværnet.

Formålet med at Grønlands Selvstyre får oliebekæmpelsesudstyret overdraget, er at skabe et indledende fundament for etableringen af et nationalt oliespildsberedskabsselskab i Grønland. På den kommende forårssamling skal forslag til lov om beredskabsselskabet Greenland Oil Spill Response A/S behandles. Hensigten er at skabe omsætning og arbejdspladser lokalt i forbindelse med olieefterforskning. Indledningsvist er det nød-

vendigt, at det er et offentligt ejet selskab, men på sigt er det hensigten at selskabet helt eller delvist overtages af private.

Ændringen forventes ikke at få negativ indflydelse på nationaløkonomiske eller generationsfordelingsmæssige faktorer, da det ikke er formålet med ændringen at skabe mulighed for at øge selvstyrets drifts- eller tilskudsudgifter på kort sigt.

I pressemeddelelsen "Råstoffond er sund fornuft" af 28. marts 2012, fremgår nedenstående citat.

"- Samtidig skal jeg understrege, at vi ikke vil bruge indtægterne under 75 mio. kr. til forøgede driftsudgifter. Indtægterne vil blive sparet op eller brugt til engangsinvesteringer, som understøtter en langsigtet økonomisk holdbarhed – siger Ove Karl Berthelsen videre."

Spørgsmål 8:

Den i foregående spørgsmål citerede passus om oliebekæmpelsesudstyr er central. Som det fremgik af de under udvalgsbehandlingen omdelte bilag handler sagen konkret om, at Cairn vil overdrage oliebekæmpelsesudstyr til Selvstyret til en værdi af mindst 20 mio. kr. Da dette udstyrs værdi regnes som råstofindtægter kunne denne overdragelse angiveligt medføre, at loven om råstoffonden skulle iværksættes, jfr. lovens § 50. Det foreliggende lovforslag om ændring af lovens ikrafttrædelsesbestemmelse skal ses på denne baggrund.

Såfremt man måtte ønske, at loven om Råstoffonden ikke træder i kraft p.b.a. donationen af oliebekæmpelsesudstyr fra Cairn, kunne man imidlertid have valgt flere andre muligheder end den i lovforslaget valgte. Om disse andre muligheder og overvejelser herom finder man imidlertid intet i det foreliggende lovforslag. Det er meget ærgerligt, idet man kunne have ændret lovens ikrafttrædelsesbestemmelser på en måde, der ikke var direkte egnet til at fremme inflation og forøgede offentlige udgifter.

Umiddelbart ser jeg flere oplagte muligheder:

- a. Naalakkersuisut kunne have aftalt med Cairn, at Selvstyret leaser oliebekæmpelsesudstyret for f.eks. 1 kr. om året i 20 år, hvorefter udstyret overgår til selvstyrets ejendom (hvorved Selvstyrets økonomiske gevinst fordeles over en 20 årig periode, svarende til en råstofindtægt på 1 mio. kr. pr. år).
- b. Naalakkersuisut kunne have valgt at foreslå ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 50, stk. 1, affattet således, at loven tidligst trådte i kraft i 2013, ved blot at ændre ordlyden i stk. 1 til følgende: "Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Landstinget 1. gang godkender et landskasseregnskab, der viser at hjemmestyrets råstofindtægter i regnskabsåret var på mindst 5 millioner kr., dog tidligst pr. 1. januar 2013.". (Den understregte del er den mulige tilføjelse i fh.t. den gældende lovtekst).
- c. Naalakkersuisut kunne have valgt at foreslå ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 50, stk. 1, affattet således, at loven først trådte i kraft, når selvstyrets råstofindtægter 2 år i træk havde ligget over 5 mio. kr. Fordelen hermed ville have været, at man derved ville have været ude over problemet med råstoffondens igangsættelse på baggrund af rent midlertidige indtægter. Bestemmelsen i § 50, stk. 1, kunne være således affattet: "Landstingsloven træder i kraft den 1. januar året efter det kalenderår, hvori Landstinget 2. gang i træk godkender et landskasseregnskab, der viser at hjemmestyrets råstofindtægter i regnskabsåret var

på mindst 5 millioner kr." (Den understregne del er den mulige tilføjelse i fh.t. den gældende lovtæst).

d. En kombination af ovenstående muligheder.

Motiverne for Naalakkersuisuts fravalg af *hvert* af de fire ovenfor anførte alternativer ønskes oplyst. Det ønskes derudover oplyst, konkret *hvorfor* Naalakkersuisut valgte den i lovforslaget anførte og ikke uproblematiske model, når der foreligger åbenbare og bedre alternativer.¹

Svar:

Det er ikke Naalakkersuisut's opfattelse at de foreslåede modeller er ukomplicerede i forhold til at ændre ét tal fra 5 til 75. Samtidig kan der med alle ovennævnte forslag opstilles mange situationer, hvor man reelt kan komme i en situation hvor Råstoffonden "aktiveres", men hvor afkastet af kapitalgrundlaget ikke vil kunne dække driftsomkostningerne. F.eks. hvis der modtages beredskabsudstyr i 2012 for 20 mio. kr. mens der er reelle indtægter på 5 mio. kr. i 2013. Den formue, der måtte modtages i form af beredskabsudstyr, vil således ikke generere et afkast. Første år vil driftsudgifterne i Råstoffonden derfor skulle dækkes 100 % af landskassen, mens afkastet det andet år kun ville kunne dække en lille del af driftsudgifterne.

Til spørgerens forslag (a) om indgåelse af en aftale med Cairn om at Selvstyret leaser oliebekæmpelsesudstyret for f.eks. 1 kr. om året i 20 år, finder Naalakkersuisut at der grund til at henlede opmærksomheden på indtægtsdefinitionen i § 7 stk. 2 i selvstyreloven.

De indtægststyper, der er omfattet af § 7 stk. 2 nr. 1 er enhver indtægt som modtages i henhold til konkrete tilladelser meddelt efter råstoffloven. Det er Naalakkersuisuts opfattelse at indtægtsdefinitionen også omfatter den vederlagsfri overdragelse af beredskabsudstyr som led i en IBA aftale indgået i henhold til en konkret efterforskningstilladelse.

Det er videre Naalakkersuisuts klare opfattelse, at den foreslåede modelleasing vil være en omgåelse af selvstyrelovens indtægtsdefinition og i strid med den forudsætning i selvstyreloven, at selvstyret og staten loyalt samarbejder om opfyldelse af lovens formål.

Det er forudsat i selvstyreloven, at Naalakkersuisut og regeringen løbende skal give hinanden indsigt i alt relevant materiale vedrørende opgørelse af indtægter efter indtægtsdefinitionen. Det vil ikke være retvisende og ikke i overensstemmelse med selvstyrets loyalitetsforpligtelse at konvertere værdien af beredskabsudstyret til en fiktiv leasingsforpligtelse på 1 kr.

Naalakkersuisut må derfor tage afstand fra dette regnskabsmæssige fifleri, som forslaget er udtryk for.

¹ Principielt kunne Naalakkersuisut også have anmodet Staten om at foreslå en ændring af selvstyreloven, således at bestemmelsen i § 8, stk. 1-2, i selvstyreloven blev ændret fra 75 til 5 mio. kr. Dette ville imidlertid ikke være i Grønlands interesse, hvorfor jeg har valgt at bortse fra denne mulighed i de aktuelle spørgsmål. Naalakkersuisut kunne imidlertid med fordel have forholdt sig (teoretisk) til muligheden i det foreliggende lovforslag

Efter Naalakkersuisuts opfattelse vil der være tale om et eklatant brud på den forudsætning selvstyreloven bygger på om udøvelse af gensidig respekt og tillid i samarbejdet mellem Naalakkersuisut og regeringen. Dette vil kunne give anledning til, at regeringen vil kunne rejse krav om en genforhandling af indtægtsdefinition eller en skærpet, direkte kontrol med Naalakkersuisuts opgørelse af indtægter omfattet af indtægtsdefinitionen i selvstyreloven § 7 stk. 2.

Naalakkersuisut er af den opfattelse, at den valgte model er den mest enkle og ukomplicerede til at sikre, at selv begrænsede engangsindtægter ikke automatisk "aktiverer" Råstoffonden.

Spørgsmål 9:

Den grønlandske råstoffond er modelleret over den norske oliefond. Kan det oplyses, ved hvilken indtægtsgrænse (om nogen) den norske oliefond eller andre sammenlignelige fondskonstruktioner er blevet igangsat? Og hvad svarer disse eventuelt angivne beløbsgrænser til omregnet til grønlandske forhold?

Svar:

Lov om Statens Petroleumsfond blev vedtaget i 1990. Den blev i 2006 erstattet af Lov om Statens Pensjonsfond. I bemærkningerne til § 8 står: "Det foreslås at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Regjeringen vil søke å etablere et petroleumsfond etter disse retningslinjer fra og med 1. januar 1991." Den første indbetaling skete først i 1996. Indbetalingen i 1996 var på i alt 46,3 mia. norske kroner.

Oplysningerne kan findes i Årsrapporten fra 1998, der var den første årsrapport Norges Bank udgav om Petroleumsfonden. Den kan findes på nedenstående link.

http://www.nbim.no/Global/Reports/2000_1999_%201998/1998%20hele.pdf

Det er lidt svært at svare præcist på hvad det svarer til omregnet til grønlandske forhold. I perioden december 1996 til december 2011 steg det norske forbrugerprisindeks med 38 %. Indbetalingen i 1996 svarer derfor i dag til ca. 63,9 mia. norske kroner, hvilket svarer til 62,4 mia. danske kroner. Afhængig af om der tages udgangspunkt i befolkningsstørrelsen i 1996, BNP i 1996, indtægter fra olieaktiviteter i 1996, indbetalingens størrelse i forhold til det samlede statsbudget eller andet, så fremkommer der vidt forskellige resultater. En sådan sammenligning, uanset hvad der tages udgangspunkt i, giver reelt ingen mening. Hvis der f.eks. tages udgangspunkt i befolkningens størrelse i 1996, så svarer det til at den første indbetaling til den grønlandske råstoffond skulle være på 1,27 % af 62,4 mia. kr., svarende til at den første grønlandske indbetaling skulle være på 792 mio. kr. D.v.s. mere end 10 gange højere end den foreslåede beløbsgrænse på 75 mio. kr. Men som tidligere nævnt, så giver en omregning til grønlandske forhold ingen mening.

Spørgsmål 10:

Det aktuelle lovforslag omtales i Sermitsiaq nr. 10 af 9. marts 2012. På side 12-13 finder man en artikel under overskriften "*Selvstyret beskytter sig mod ressourceforbandelse.*"

Som mellem-overskrift er anført, at "70 mio. kr. ekstra i råstofindtægter skal bindes en fond for at værne om erhvervslivets konkurrenceevne, foreslår regeringen".

Følgende ønskes på denne baggrund oplyst:

- a. Er Naalakkersuisut enig med undertegnede i, at den citerede mellemoverskrift er **forkert og misvisende**, idet der ikke er tale om at binde 70 mio. kr. mere i råstoffonden, men derimod om at binde 70 mio. kr. *mindre* i fonden?
- b. Er Naalakkersuisut ligeledes enig med undertegnede i, at det er **forkert og misvisende**, når det i artiklen bl.a. anføres, at "... endnu færre af pengene skal fosse ind i landskassen til de nuværende generationer, såfremt især det sorte guld pludselig pibler frem.", da forslaget virkning er den stik modsatte, nemlig at der på kort sigt skal flere penge i Landskassen til fordel for de nuværende generationer på bekostning af de kommende generationer?
- c. Har Naalakkersuisut søgt at berigtige denne fejlagtige artikel?
- d. Hvis dette ikke måtte være tilfældet: Finder Naalakkersuisut det – i lighed med undertegnede – uheldigt, såfremt offentligheden får en fejlagtig opfattelse af de reelle økonomiske sammenhænge på råstofområdet, og agter Naalakkersuisut på denne baggrund at tage skridt til at korrigere de fejlagtige oplysninger i den nævnte artikel?

Svar:

Ad. a.

Naalakkersuisut har ikke skrevet artiklen i Sermitsiaq, men skal bl.a. henvise til pressemeddelelsen "Råstoffond er sund fornuft" af 28. marts 2012.

Ad. b.

Se svar til pkt. a.

Ad. c.

I pressemeddelelsen "Råstoffond er sund fornuft" af 28. marts 2012 er de rette sammenhænge fremhævet.

Ad. d.

Se svar til pkt. c.

Spørgsmål 11:

I den i foregående spørgsmål anførte artikel citeres Naalakkersuisutmedlemmet for Råstoffer for at skulle have sagt, at beløbet på 5 mio. kr. var for lavt, idet der "... vil være tale om indtægter fra vores undergrund, som skal ligge og yngle til nye generationer.". Jeg finder det vanskeligt at tro, at Naalakkersuisutmedlemmet skulle have udtrykt sig således, idet dette jo ville betyde, at heller ikke Naalakkersuisutmedlemmet har forstået lovforslagets sigte og konsekvenser, hvilket næppe kan antages at være tilfældet. Af hensyn til såvel offentlighedens krav på korrekt information om lovforslaget, som offentlighedens tillid til Naalakkersuisut, beder jeg derfor Naalakkersuisut bekræfte, at en berigtigelse vil blive udsendt.

Svar:

Der henvises til pressemeddelelsen "Råstoffond er sund fornuft" af 28. marts 2012